

Załącznik
do Uchwały nr 85/13/VI/2019
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 23.01.2019 r.

Plan ewaluacji
Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego
na lata 2014-2020

Katowice, styczeń 2019 r.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	4
II.	RAMOWY ZAKRES TEMATYCZNY PLANU	5
III.	ORGANIZACJA PROCESU EWALUACJI	8
1.	PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W PROCES EWALUACJI RPO WSL.....	8
2.	SPOSÓB PRZEPROWADZANIA EWALUACJI.....	10
3.	DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU BUDOWY POTENCJAŁU UCZESTNIKÓW PROCESU EWALUACJI, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK EWALUACYJNYCH.....	11
4.	STRATEGIA ROZPOWSZECHNIANIA I WYKORZYSTANIA WYNIKÓW PROCESU EWALUACJI.....	13
5.	ZASOBY NIEZBĘDNE DO REALIZACJI PLANU.....	14
IV.	OPIS PLANOWANYCH DO REALIZACJI EWALUACJI	15
	<i>BADANIA SYSTEMOWE</i>	<i>16</i>
1.	Ewaluacja systemu wyboru projektów ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wyboru projektów	16
2.	Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.....	19
3.	Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WSL oraz wkładu Programu w realizację unijnej strategii EU 2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego	24
4.	Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS i wskaźnika rezultatu EFRR oraz oszacowanie wartości wskaźnika produktu w ramach RPO WSL na lata 2014-2020	26
5.	Ewaluacja ex post systemu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.....	29
6.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej II Cyfrowe Śląskie.....	32
7.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej III Wzmocnienie konkurencyjności MŚP	34
8.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy.....	37
9.	Ewaluacja założeń i realizacji zasad horyzontalnych w ramach RPO WSL 2014-2020.....	40
10.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna.....	42
11.	Ewaluacja wpływu RPO WSL na lata 2014-2020 w obszarze wsparcia usług społecznych i zdrowotnych oraz systemu ochrony zdrowia w województwie śląskim (w ramach Osi Priorytetowych IX i X)	45
12.	Ewaluacja sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny Rynek Pracy	48
13.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	51
14.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka	55
15.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej VI Transport.....	58
16.	Ewaluacja wpływu RPO WSL na lata 2014-2020 na rewitalizację społeczną, infrastrukturalną i gospodarczą regionu (w ramach Osi Priorytetowych IX i X)	62
17.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowych XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego oraz XII Infrastruktura edukacyjna.....	66
18.	Ewaluacja skuteczności wybranych programów dotyczących diagnostyki i profilaktyki zdrowotnej.....	69

19.	Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, wskaźników rezultatu EFS i EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020	72
20.	Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WSL	76
21.	Ewaluacja wkładu Programu w realizację unijnej strategii EU 2020 oraz wpływu na PKB i poziom bezrobocia w województwie śląskim	78
22.	Ewaluacja dotycząca efektywności wsparcia projektów EFS w obszarze profilaktyki i diagnostyki zdrowotnej w ramach RPO WSL 2014-2020	80
23.	Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS oraz wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020	82
24.	Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS oraz wskaźników rezultatu EFS i EFRR oraz weryfikacja stopnia uzyskania wartości docelowych wskaźników rezultatu i rezultatu długoterminowego, dla których źródłem jest badanie ewaluacyjne	85
	POZOSTAŁE BADANIA WSPOMAGAJĄCE PROCES ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA PROGRAMU	89
25.	Ewaluacja ex post RPO WSL na lata 2007-2013	89
26.	Ewaluacja dotycząca wdrażania zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.	92
27.	Ewaluacja osiągnięcia celów Programu wraz z oceną stanu realizacji projektów w ramach ścieżki pozakonkursowej oraz dużych projektów	96
28.	Ewaluacja systemu informacji i promocji oraz działań informacyjno-promocyjnych w ramach RPO WSL 2014-2020	99
29.	Ewaluacja dotycząca udziału sektora przedsiębiorstw w realizacji RPO WSL 2014-2020	102
30.	Ewaluacja dotycząca udziału podmiotów III sektora w realizacji RPO WSL 2014-2020	106
31.	Ewaluacja stanu wdrażania instrumentów finansowych	109
32.	Ewaluacja ex ante regionalnego programu operacyjnego dla województwa śląskiego 2021+	112
33.	Ewaluacja ex post działań informacyjnych i promocyjnych podejmowanych w ramach RPO WSL 2014-2020.	113
34.	Ewaluacja zastosowania instrumentów finansowych w ramach RPO WSL na lata 2014-2020	115
35.	Ewaluacja wewnętrznej i zewnętrznej komplementarności oraz rozwiązań zapewniających realizację komplementarnych przedsięwzięć w ramach RPO WSL 2014-2020	118
V.	HARMONOGRAM BADAŃ	120

I. Wprowadzenie

Instytucja Zarządzająca RPO WSL na lata 2014-2020 mając na celu dokonanie oceny Programu, odpowiada za prawidłowy przebieg procesu jego ewaluacji. Ewaluację można zdefiniować jako badanie społeczno-ekonomiczne, którego celem jest oszacowanie w odniesieniu do jasno sformułowanych kryteriów (najczęściej skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości) jakości oraz efektów wdrażania interwencji publicznych¹.

Główną podstawę prawną systemu ewaluacji stanowią zapisy Rozporządzenia PE i Rady nr 1303/2013² (art. 54-57, 114). Zgodnie z zapisami przedmiotowego rozporządzenia ewaluację przeprowadza się w celu poprawy jakości projektowania i wdrażania Programu, jak również w celu analizy jego efektywności, skuteczności oraz wpływu. Art. 56 ust. 1 wskazuje natomiast, że instytucją odpowiedzialną za przygotowanie planu ewaluacji jest Instytucja Zarządzająca programem operacyjnym. W okresie 2014-2020 istnieje obowiązek przygotowania planu ewaluacji na cały okres programowania i przedłożenia go do zatwierdzenia przez KM programu operacyjnego nie później niż rok po przyjęciu programu. Plan będzie podlegał co najmniej raz do roku przeglądom i ewentualnym zmianom. Niniejszy dokument obejmuje działania do roku 2024³, ponieważ do tego czasu realizowany będzie proces ewaluacji RPO WSL na lata 2014-2020.

Plan został przygotowany z uwzględnieniem zapisów następujących dokumentów:

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 (zwanego dalej Rozporządzeniem ogólnym),
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 (zwanego dalej Rozporządzeniem w sprawie EFS)⁴,
- wytycznych KE w zakresie planów ewaluacji: *Guidance Document on Evaluation Plans*,
- wytycznych KE w zakresie monitorowania i oceny: *Guidance Document on Monitoring and Evaluation. European Regional Development Fund and Cohesion Fund* oraz *Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy. European Social Fund*,
- wytycznych Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020,
- wytycznych Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- wytycznych Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

---

¹ wytyczne Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej Rozporządzenie nr 1303/2013)

³ Wskazana data wynika z obowiązku monitorowania wskaźników długoterminowych EFS. Badanie zostanie zrealizowane w przypadku dostępności środków.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające Rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006

- Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020. Umowa Partnerstwa,
- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Plan ewaluacji został przygotowany w konsultacji z podmiotami zaangażowanymi w programowanie i wdrażanie RPO WSL 2014-2020, tzn. w ramach Instytucji Zarządzającej oraz z Instytucjami Pośrednimi RPO WSL 2014-2020. Dokument został następnie zaakceptowany przez Grupę sterującą ds. ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Uzyskał również pozytywną opinię Krajowej Jednostki Ewaluacji umiejscowionej w Ministerstwie Rozwoju. Dokument został przekazany do konsultacji członkom Komitetu Monitorującego, w którego skład wchodzi przedstawiciele partnerów społecznych.

Plan ewaluacji zawiera następujące elementy:

- ramowy zakres tematyczny Planu,
- organizacja procesu ewaluacji,
- spis i opis planowanych do realizacji ewaluacji.

II. Ramowy zakres tematyczny Planu

Plan koncentruje się na ocenie zarządzania i wdrażania RPO WSL 2014-2020. Program ten jest jednym z 16 regionalnych programów dwufunduszowych, współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizuje wizję rozwoju regionu i stanowi jeden z najistotniejszych instrumentów polityki regionalnej. Został przygotowany na podstawie zapisów dokumentów unijnych, krajowych i regionalnych, z uwzględnieniem najważniejszych wyzwań rozwojowych regionu. Na tej podstawie zidentyfikowano cele szczegółowe i odpowiadające im Priorytety Inwestycyjne, w ramach których udzielane będzie wsparcie. Program obejmuje XIII Osi Priorytetowych realizujących zakres wsparcia 10 celów tematycznych.

Matryca logiczna strategii inwestycyjnej Programu

Oś priorytetowa	Fundusz	Wsparcie Unii (EUR)	Udział łącznego wsparcia Unii w całości środków programu operacyjnego
I Nowoczesna gospodarka	EFRR	202 150 658,00	5.81%
II Cyfrowe Śląskie	EFRR	96 000 000,00	2.76%
III Konkurencyjność MŚP	EFRR	310 662 417,00	8.93%
IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	EFRR	834 376 955,00	24.00%
V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	EFRR	208 163 836,00	5.99%
VI Transport	EFRR	473 000 000,00	13.60%
VII Regionalny rynek pracy	EFS	224 399 455,00	6.45%
VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	EFS	181 758 656,00	5.23%
IX Włączenie społeczne	EFS	258 993 378,00	7.45%
X Rewitalizacja i infrastruktura zdrowotna	EFRR	293 437 140,00	8.44%

Oś priorytetowa	Fundusz	Wsparcie Unii (EUR)	Udział łącznego wsparcia Unii w całości środków programu operacyjnego
XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	EFS	194 894 146,00	5.61%
XII Infrastruktura edukacyjna	EFRR	81 100 493,00	2.33%
XIII Pomoc techniczna	EFS	118 000 000,00	3.39%

Plan ewaluacji został sporządzony w ścisłym powiązaniu z logiką interwencji RPO WSL 2014-2020 i cyklem wdrażania Programu. Badania rozplanowano tak, aby zapewnić ocenę możliwości i stopnia osiągnięcia celów i założeń Programu. W efekcie w ramach Planu ewaluacji przewidziano następujące rodzaje ewaluacji:

- ewaluacje on-going - przeprowadzane podczas realizacji interwencji. Ewaluacje tego rodzaju, głównie o charakterze wdrożeniowym, realizowane będą przede wszystkim w pierwszym okresie realizacji Programu,
- ewaluacja mid term - przeprowadzana w połowie okresu wdrażania Programu,
- ewaluacje ex post - przeprowadzane po zakończeniu realizacji interwencji, w celu podsumowania i oceny jej przebiegu oraz efektów.

W Planie przewidziano również ewaluację ex ante dla regionalnego programu operacyjnego nowej perspektywy finansowej 2021-2027 – przeprowadzaną przed wdrożeniem interwencji, na etapie jej projektowania. Ewaluacja ex ante dla RPO WSL 2014-2020 została przygotowana przed przyjęciem Programu i niniejszego Planu ewaluacji, stąd nie została w nim umieszczona. Poza wskazanym badaniem ex ante, zadaniem wielu innych ewaluacji ujętych w Planie również jest wypracowanie rekomendacji służących zaprogramowaniu przyszłej perspektywy finansowej.

Plan ewaluacji, oprócz badań dotyczących oceny zarządzania i wdrażania RPO WSL 2014-2020, obejmuje także ewaluację ex post RPO WSL 2007-2013.

Planując badania w ramach niniejszego Planu oparto się w dużym stopniu na doświadczeniach perspektywy 2007-2013. Korzystając z dotychczas przeprowadzonych badań w zakresie oceny wdrożonych interwencji zidentyfikowano potrzeby informacyjne, których zaspokojenie będzie niezbędne w okresie 2014-2020. W ten sposób m.in. zidentyfikowano badania mające na celu wspomaganie procesu zarządzania i wdrażania Programu oraz doprecyzowano zakres i metodologię poszczególnych badań.

Projektując zakres Planu ewaluacji wzięto pod uwagę również jego powiązanie i komplementarność z Planem ewaluacji Umowy Partnerstwa. Terminy wybranych badań zostały zaplanowane w ten sposób, aby ich wyniki mogły posłużyć metaewaluacjom planowanym przez Krajową Jednostkę Ewaluacji bądź mogły wykorzystywać dane pozyskane i opracowane w ramach badań ministerialnych. Tematykę badań zaplanowano w ten sposób, aby nie powielać obszarów badawczych, które będą ewaluowane w ramach Umowy Partnerstwa.

Określając zakres tematyczny Planu, JE uwzględniła 3 następujące funkcje ewaluacji: konkluzywną, formatywną i społeczno-polityczną⁵. Dzięki temu zapewniono realizację następujących celów procesu ewaluacji RPO WSL:

- przedstawianie efektów działań realizowanych w ramach Programu, wraz z ustalaniem związków przyczynowo-skutkowych między nimi,
- bieżące poprawianie jakości, skuteczności i efektywności wdrażania Programu, podnoszenie użyteczności realizowanych działań,
- zwiększanie poziomu uspołecznienia wdrażanych interwencji,
- zaspokajanie potrzeb informacyjnych osób zarządzających i wdrażających Program.

Koncepcja zaplanowanych ewaluacji bazuje na teorii zmiany, co daje podstawę strukturyzacji każdego badania. W obecnej perspektywie finansowej proces ewaluacji w większym stopniu niż w latach 2007-2013 powinien skupiać się na ocenie efektów interwencji wdrażanych w ramach RPO WSL. Stąd zakres tematyczny Planu obejmuje wiele badań wpływu, których celem jest ocena zmian społeczno-ekonomicznych (zarówno zamierzonych jak i niezamierzonych) będących wynikiem wdrażania Programu. Badania tego rodzaju realizowane będą przede wszystkim w drugiej połowie okresu programowania. W ich ramach największe znaczenie będzie miało zastosowanie dwóch rodzajów podejść metodologicznych:

- odtworzenie teorii zmiany – w celu wskazania mechanizmów zmian, jakie wystąpiły w związku z wdrażaną interwencją i oceny czy zmiany te były zgodne z logiką zaplanowanej interwencji,
- ewaluacja kontryfaktyczna – w celu oceny efektów wdrażanej interwencji poprzez ich porównanie z sytuacją, która zaistniałaby w przypadku braku lub realizacji innej interwencji. Metody kontryfaktyczne zostały zaplanowane w ramach ewaluacji, dla których możliwe było wskazanie do badań grup kontrolnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem PE i Rady nr 1303/2013 zaplanowano ewaluacje wpływu dla każdej Osii Priorytetowej. Ze względu na duże środki przeznaczone na realizację RPO WSL zdecydowano ocenić efekty większości Osii w odrębnych badaniach. W przypadku Osii Priorytetowych IX Włączenie społeczne i X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, które dotyczą Celu tematycznego 9, zaplanowano natomiast dwa badania wspólne dla wybranych Priorytetów Inwestycyjnych wskazanych osii, ze względu na zasadność oceny łącznego oddziaływania RPO WSL w obszarze rewitalizacji społecznej, infrastrukturalnej i gospodarczej oraz usług społecznych i zdrowotnych. Badanie łączące dwie Osie Priorytetowe zaplanowano również dla Osii XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego oraz XII Infrastruktura edukacyjna. Zasadność łącznej oceny wskazanych Osii wynika z ich komplementarnego zakresu wsparcia. Ocena wpływu zostanie przeprowadzona również dla obowiązkowych dla IZ badań tj. dla analizy wkładu Programu w realizację unijnej Strategii EU 2020, ewaluacji mid-term dotyczącej postępu rzeczowego RPO WSL oraz podsumowującej system realizacji (połączonej z ewaluacją wpływu osii XIII) a także postęp rzeczowy i rezultaty Programu. Ponadto, ze względu na potrzeby informacyjne IZ zaplanowano badania wpływu dla oceny wsparcia programów

---

⁵ Funkcja konkluzywna - pozwala na podsumowanie efektów działań podejmowanych w ramach danej interwencji, ustalenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy działaniami i efektami; funkcja formatywna - służy poprawie jakości działań podejmowanych w ramach bieżących, jak i planowanych interwencji; pozwala na podnoszenie skuteczności, efektywności i użyteczności interwencji; służy głównie podmiotom wewnętrznym; funkcja społeczno-polityczna - pozwala na zwiększenie poziomu uspołecznienia interwencji; przyczynia się do zwiększenia poparcia społecznego i politycznego dla interwencji; służy podniesieniu motywacji i współodpowiedzialności aktorów zaangażowanych w realizację; zwiększa przejrzystość działań i legitymizuje działania władz publicznych. Źródło: S. Bienias, T. Gapski, *Ewaluacja, [w:] Zarządzanie, sprawozdawczość, kontrola, promocja i ewaluacja projektów dofinansowanych z funduszy unijnych*, Twigger, 2008

dotyczących diagnostyki i profilaktyki zdrowotnej. Doświadczenie JE IZ RPO WSL wskazało również na zasadność przeprowadzenia badań wpływu m.in. ewaluacji ex post w zakresie przeprowadzonych w IZ działań informacyjno-promocyjnych, ewaluacji w zakresie zastosowania w Programie instrumentów finansowych i ewaluacji dotyczącej zapewnienia komplementarności wsparcia w ramach RPO WSL (badanie to jest podyktowane również potrzebą oceny zmiany podejścia z programu jednofunduszowego w okresie 2007-2013 na dwufunduszowy w obecnej perspektywie finansowej).

Poza badaniami wpływu Plan ewaluacji zawiera badania procesowe, koncentrujące się na ocenie sposobów wdrażania i funkcjonowania realizowanych działań i mające na celu wypracowanie rekomendacji służących bieżącemu dostosowywaniu formy i zakresu wsparcia Programu do istniejących potrzeb odbiorców i logiki RPO WSL. Wśród tego rodzaju badań zaplanowano m.in. badania obowiązkowe wynikające z wytycznych Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020, takie jak: ewaluacja systemu wyboru projektów ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wyboru projektów oraz analiza założeń i realizacji zasad horyzontalnych w ramach RPO WSL. Ponadto Plan zawiera szereg badań procesu, podyktowanych potrzebami decydentów IZ RPO WSL oraz obowiązkami sprawozdawczymi IZ. Wskazać tutaj można m.in.

- ewaluację osiągnięcia celów Programu do roku 2016 wraz ze zidentyfikowaniem ewentualnych problemów realizacji celów oraz wskazaniem rozwiązań możliwych do wdrożenia,
- okresowe badanie efektywności Podmiotowego Systemu Finansowania,
- ewaluację dotyczącą udziału podmiotów III sektora w realizacji RPO WSL 2014-2020,
- ewaluację dotyczącą udziału sektora przedsiębiorstw w realizacji RPO WSL 2014-2020,
- ewaluację bieżącą systemu informacji i promocji oraz działań informacyjno-promocyjnych w ramach RPO WSL 2014-2020.

Ze względu na szerokie zastosowanie zintegrowanego podejścia terytorialnego w ramach RPO WSL oraz biorąc pod uwagę fakt, że jest to nowy instrument zaproponowany dla perspektywy 2014-2020, zasadnym uznano przeprowadzenie ewaluacji procesu również w tym zakresie. Doświadczenie okresu programowania 2007-2013 wskazało ponadto na konieczność uwzględnienia w Planie badania ewaluacyjnego dotyczącego oceny wdrażania projektów realizowanych w ramach ścieżki pozakonkursowej oraz dużych projektów.

W ramach procesu ewaluacji RPO WSL 2014-2020 przewidziano również możliwość realizacji badań ad hoc w sytuacji wystąpienia wcześniej nieprzewidzianej potrzeby informacyjnej.

Szersze uzasadnienie realizacji poszczególnych badań wraz z ich zakresem i metodologią zawarte są w części 4 niniejszego Planu.

III. Organizacja procesu ewaluacji

1. Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji RPO WSL

Za prowadzenie ewaluacji Programu odpowiada Instytucja Zarządzająca. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 realizację procesu ewaluacji w imieniu IZ przeprowadza powołana Jednostka Ewaluacyjna, której funkcję pełni Referat Analiz Regionalnych i Ewaluacji w Wydziale Rozwoju Regionalnego (Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, ul. Plebiscytowa 36, 40-041 Katowice), adres korespondencyjny: ul. Ligonía 46, 40-037 Katowice). Zadania Instytucji Zarządzającej w zakresie ewaluacji obejmują:

- zapewnienie zasobów kadrowych i finansowych do prowadzenia ewaluacji w ramach RPO WSL,
- opracowanie i koordynacja procesu realizacji Planu ewaluacji RPO WSL 2014-2020,
- realizacja ewaluacji zewnętrznych i wewnętrznych RPO WSL 2014-2020, w tym badań obejmujących całość interwencji oraz w części dotyczącej EFRR i EFS, w tym:
  - gromadzenie danych na potrzeby przeprowadzania badań,
  - opracowywanie koncepcji badań oraz precyzowanie metodologii badawczej,
  - wybór wykonawcy badań zewnętrznych,
  - nadzór nad realizacją badań zewnętrznych,
  - prowadzenie konsultacji propozycji rekomendacji oraz wniosków z badań w gronie potencjalnych adresatów rekomendacji,
- monitorowanie procesu wdrażania rekomendacji wypracowanych w ramach ewaluacji,
- upowszechnianie wyników ewaluacji,
- współpraca z wydziałami i instytucjami zaangażowanymi w zarządzanie i wdrażanie RPO WSL w zakresie przeprowadzanych badań ewaluacyjnych i analiz,
- współpraca z Krajową Jednostką Ewaluacji przy przygotowywaniu dokumentów dotyczących realizacji procesu ewaluacji polityki spójności w Polsce i standardów ewaluacji,
- współpraca z Krajową Jednostką Ewaluacji oraz Komisją Europejską przy ewaluacji ex post oraz innych ewaluacjach realizowanych z inicjatywy innych podmiotów,
- powołanie, organizacja i przewodzenie pracom Grupy Sterującej ds. ewaluacji,
- współpracę i wymianę informacji w zakresie procesu ewaluacji z instytucjami zaangażowanymi w programowanie i wdrażanie programów operacyjnych na poziomie krajowym i regionalnym, z partnerami spoza administracji publicznej oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze ewaluacji,
- przedkładanie Komitetowi Monitorującemu informacji o przebiegu i wynikach procesu ewaluacji,
- realizację, także we współpracy z KJE, działań mających na celu rozwój potencjału i kultury ewaluacyjnej, w szczególności w zakresie właściwości obszarów objętych interwencją RPO WSL 2014-2020.

W celu koordynacji całego procesu ewaluacji RPO WSL 2014-2020 oraz zapewnienia lepszego umiejscowienia ewaluacji w procesie zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w dniu 22 września 2015 r. Zarząd Województwa Śląskiego powołał uchwałą nr 1797/67/V/2015 Grupę sterującą ds. ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W skład Grupy wchodzi przedstawiciele wybranych Wydziałów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz przedstawiciele Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach pełniących funkcje Instytucji Pośredniczących RPO WSL 2014-2020. W pracach Grupy mogą uczestniczyć eksperci zewnętrzni oraz partnerzy społeczni (w uzasadnionych przypadkach oraz w zależności od tematyki realizowanych badań ewaluacyjnych, analiz, ekspertyz).

Rolą Grupy sterującej jest:

- opiniowanie Planu ewaluacji RPO WSL 2014-2020 oraz jego zmian,

- wsparcie Jednostki Ewaluacyjnej w zakresie identyfikacji potrzeb badawczych w zakresie ewaluacji RPO WSL,
- wsparcie Jednostki Ewaluacyjnej RPO WSL w zakresie oceny raportów metodologicznych, wstępnych wersji raportów końcowych lub raportów końcowych,
- monitorowanie procesu wdrażania rekomendacji sformułowanych w wyniku przeprowadzonych ewaluacji.

W realizację procesu ewaluacji włączony jest Komitet Monitorujący RPO WSL na lata 2014-2020. Zgodnie z zapisami rozporządzenia 1303/2013 rolą Komitetu jest rozpatrywanie i akceptacja planu ewaluacji (oraz jego ewentualnych zmian), monitorowanie procesu ewaluacji Programu, rekomendowanie obszarów i tematów, które powinny zostać poddane ocenie oraz zapoznawanie się z wynikami zrealizowanych badań oraz monitorowanie ich wykorzystania. Poprzez uczestnictwo w pracach KM w proces ewaluacji włączeni są również partnerzy spoza administracji publicznej, w tym przedstawiciele środowiska naukowego, organizacji pozarządowych, pracodawców, związków zawodowych.

2. Sposób przeprowadzania ewaluacji

JE IZ RPO WSL planuje realizację przede wszystkim badań zewnętrznych, w ramach których ocena przeprowadzana będzie przez ewaluatorów niebędących pracownikami IZ RPO WSL. W sytuacji, w której przeprowadzenie ewaluacji wewnętrznej okaże się bardziej korzystne i zasadne w kontekście istniejącej potrzeby informacyjnej, przeprowadzona zostanie ewaluacja wewnętrzna i wówczas oceny interwencji dokonają pracownicy z JE IZ RPO WSL. W przypadku badań zewnętrznych, wybór wykonawców badań odbywać się będzie zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych.

W przypadku ewaluacji zewnętrznych i wewnętrznych zachowana zostanie funkcjonalna niezależność ewaluatorów (zgodnie z art. 54 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013, który stanowi, iż ewaluacje przeprowadzają eksperci wewnętrzni lub zewnętrzni, którzy są funkcjonalnie niezależni od podmiotów odpowiedzialnych za realizację programu). W ramach RPO WSL niezależność ta zostanie zapewniona poprzez realizację procesu ewaluacji w sposób obiektywny i niezależny od podmiotów instytucjonalnych odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie ocenianej interwencji. Podział obowiązków w IZ RPO WSL gwarantuje, że osoby odpowiedzialne za realizację procesu ewaluacji Programu nie są w bezpośredni sposób zaangażowane w kreowanie jego zapisów i wdrażanie.

Podstawą realizacji użytecznych badań ewaluacyjnych jest dostęp do wartościowych, rzetelnych danych zastanych oraz wysokie standardy gromadzenia danych pierwotnych. W ramach badań ewaluacyjnych wykorzystywane będą informacje gromadzone w LSI 2014, w którym znajdują się najpełniejsze dane odnośnie składanych w konkursach wniosków, realizowanych projektów, a także wnioskodawców, beneficjentów oraz odbiorców ostatecznych. W razie potrzeby informacje z lokalnego systemu uzupełniane będą o dane znajdujące się w centralnym systemie informatycznym. Do badań wykorzystywane będą również informacje pochodzące ze statystyki publicznej oraz innych dostępnych publicznych zbiorów danych. Na potrzeby poszczególnych badań gromadzone będą również dane pierwotne, ściśle dostosowane do potrzeb informacyjnych danego badania. Jednostka ewaluacyjna będzie nadzorować, aby proces zbierania danych cechował się najwyższą starannością, a zebrane dane były jak najbardziej wiarygodne i zostały poddane rzetelnej analizie, ilościowej lub jakościowej.

Realizacja poszczególnych ewaluacji przebiegać będzie zgodnie z następującymi czterema etapami:

- przygotowanie założeń ewaluacji i wybór wykonawcy,
- realizacja badania ewaluacyjnego,
- rozpowszechnienie wyników zrealizowanego badania,
- wykorzystanie wyników zrealizowanego badania.

3. Działania podjęte w celu budowy potencjału uczestników procesu ewaluacji, w tym w szczególności pracowników jednostek ewaluacyjnych.

W celu zapewnienia właściwych warunków do efektywnej realizacji procesu ewaluacji IZ RPO WSL 2014-2020 podejmie szereg działań służących budowie potencjału ewaluacyjnego. Rozwiązania stosowane w ramach procesu ewaluacji czerpać będą z doświadczeń okresu 2007-2013.

Budowa potencjału ewaluacyjnego dotyczy zarówno zasobów zaangażowanych w proces ewaluacji (osobowych, finansowych, instytucjonalnych) jak również instytucjonalizacji procesu ewaluacji (to jest włączenia jej w proces podejmowania decyzji). W niniejszej części zostaną omówione działania odnoszące się do instytucjonalizacji procesu ewaluacji w ramach RPO WSL 2014-2020 oraz zasobów instytucjonalnych (uczestników procesu ewaluacji). Pozostałe zasoby zaangażowane w proces ewaluacji omówione są w ppkt 5 niniejszej części Planu.

IZ podejmie działania mające na celu prawidłowe wkomponowanie procesu ewaluacji w proces zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Służyć temu będzie odpowiednie rozplanowanie działań realizowanych w ramach procesu ewaluacji, w tym badań ewaluacyjnych, tak aby zapewnić zaspokojenie potrzeb informacyjnych niezbędnych do prawidłowego realizowania zadań przez poszczególne jednostki zaangażowane w realizację RPO WSL. Głównym narzędziem pozwalającym na prawidłową organizację procesu ewaluacji jest niniejszy Plan ewaluacji. Zapewnia on zaplanowanie w dłuższej perspektywie działań, co niewątpliwie przyczyni się do większej spójności procesu ewaluacji. Plan przewiduje również elastyczne podejście do zmieniających się potrzeb informacyjnych poprzez przeznaczenie puli środków na badania ad hoc.

Ważnym czynnikiem wpływającym na instytucjonalizację procesu ewaluacji jest wysoka jakość badań ewaluacyjnych, których wyniki będą wykorzystywane w procesie zarządzania i wdrażania Programu. Jednostka Ewaluacyjna będzie dokładać wszelkich starań aby zlecane przez IZ RPO WSL ewaluacje cechowały się jak najwyższymi standardami realizacji oraz wysoką wartością merytoryczną wniosków i rekomendacji wypracowanych w wyniku badań. Na etapie wyboru wykonawcy badania ewaluacyjnego kryteria merytoryczne odnoszące się do jakości koncepcji badania jak i zastosowanego podejścia metodologicznego będą mieć istotny wpływ na decyzję o zleceniu wykonania badania. W trakcie realizacji badania pracownicy Jednostki będą stale współpracować z Wykonawcą badania oraz sprawować nadzór nad prawidłową realizacją kolejnych etapów badania. Każda ewaluacja podlegać będzie również ocenie przeprowadzanej po przyjęciu finalnej wersji raportu końcowego z badania. Narzędziem służącym ocenie jakości ewaluacji jest karta oceny procesu i wyników badania ewaluacyjnego. W jej ramach oceniany jest cały proces ewaluacji w następujących kategoriach: stopień osiągnięcia celów badania, zastosowana metodologia, wiarygodność danych, jakość analizy i wniosków, przejrzystość raportu końcowego oraz innych produktów opracowanych w ramach procesu, ocena użyteczności produktów ze szczególnym uwzględnieniem rekomendacji, ocena współpracy z

innymi podmiotami w trakcie realizacji badania. Budowie potencjału uczestników procesu ewaluacji sprzyja wymiana informacji i doświadczeń. W ramach strony internetowej RPO WSL umieszczane będą informacje o prowadzonych działaniach, wraz z efektami tych działań, przede wszystkim raportami z badań i analiz, co pozwoli na dotarcie do szerokiego grona interesariuszy. Innymi forami służącymi wymianie doświadczeń z pozostałymi podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu oraz prezentowaniu działań w ramach procesu ewaluacji są: Komitet Monitorujący oraz Grupa sterująca ds. ewaluacji RPO WSL na lata 2014-2020. Planowane jest również zorganizowanie konferencji, na których zaprezentowane zostaną wyniki badań ewaluacyjnych.

Aby zapewnić odpowiednio wysoki poziom realizacji zadań związanych z realizacją procesu ewaluacji przewidziane są także działania związane z budową potencjału Jednostki Ewaluacyjnej. Większość pracowników JE ukończyła specjalistyczne studia podyplomowe z zakresu ewaluacji programów rozwoju społeczno-gospodarczego. Wszyscy uczestniczyli w szkoleniach z zakresu ewaluacji. Ponadto pracownicy w większości posiadają doświadczenie dotyczące identyfikowania, zlecenia, nadzorowania, odbioru oraz prowadzenia badań ewaluacyjnych a także realizacji procesu ewaluacji z okresu programowania 2007-2013, stąd działania nakierowane będą przede wszystkim na poszerzenie i aktualizację wiedzy i umiejętności. Przewiduje się, że pracownicy Jednostki Ewaluacyjnej w zależności od potrzeb uczestniczyć będą w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, studiach podyplomowych dotyczących:

- metodologii badań ewaluacyjnych, w tym nowych metod i technik badawczych,
- korzystania z narzędzi analitycznych,
- narzędzi komunikacyjnych służących upowszechnianiu wyników ewaluacji,
- prawa zamówień publicznych, w kontekście zlecenia badań ewaluacyjnych,
- ochrony danych osobowych w zakresie działań realizowanych w procesie ewaluacji.

Udział w formach dokształcania będzie wynikał z bieżących potrzeb pracowników oraz Jednostki Ewaluacyjnej oraz zmian w otoczeniu instytucjonalno-prawnym procesu ewaluacji. Szkolenia przeprowadzane będą przez ekspertów i trenerów zewnętrznych. W związku z obecnym doświadczeniem osób pracujących w jednostce ewaluacyjnej, wszelkie formy dokształcania będą w głównej mierze miały charakter specjalistyczny. Szkoleń tego typu jest niewiele na rynku, stąd jednostka ewaluacyjna będzie również brała udział w szkoleniach zamkniętych, dedykowanych zidentyfikowanym przez jej pracowników potrzebom rozwoju i zdobycia wiedzy. Z doświadczenia JE wynika, że tego typu formy dokształcania są najbardziej efektywne. Podczas planowania zakresu szkoleń będzie brane pod uwagę to, aby tematyka szkoleń za każdym razem dotyczyła innego obszaru, spośród wskazanych powyżej. Planuje się, że pracownicy JE będą brali udział w szkoleniach 1 raz na rok/ 2 lata. Poza wskazanymi szkoleniami pracownicy będą brali udział w konferencjach i spotkaniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne w obszarze ewaluacji. Udział w tych spotkaniach jest przeważnie organizowany lub współorganizowany przez Krajową Jednostkę Ewaluacji i jest bezpłatny. W przypadku zgłoszenia potrzeby organizacji szkolenia z zakresu ewaluacji dla członków Grupy sterującej, przedmiotowe szkolenie zostanie również przeprowadzone, z zastrzeżeniem zabezpieczenia na nie środków również przez pozostałe wydziały i jednostki, z których pochodzą członkowie Grupy.

Jednostka Ewaluacyjna będzie ściśle współpracować z Krajową Jednostką Ewaluacji. Współpraca związana będzie z koordynacją procesu ewaluacji w ramach Polityki Spójności. Obejmować będzie

m.in.: konsultacje dokumentów, udział w spotkaniach roboczych, współpracę przy badaniach zlecanych przez KJE.

Ponadto pracownicy Jednostki Ewaluacyjnej będą udzielać informacji na temat procesu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 wszystkim zainteresowanym osobom oraz podmiotom.

Za koordynację działań służących budowie potencjału uczestników procesu ewaluacji odpowiada Jednostka Ewaluacyjna.

4. Strategia rozpowszechniania i wykorzystania wyników procesu ewaluacji.

W okresie programowania 2014-2020 większy nacisk należy położyć na upowszechnianie i wykorzystanie wyników prowadzonych ewaluacji. Zaplanowanie działań dotyczących rozpowszechniania wyników IZ RPO WSL będzie rozpoczynać już na etapie projektowania każdego badania, poprzez identyfikację jego potencjalnych odbiorców i użytkowników i dzięki temu lepsze dostosowanie ewaluacji do istniejących potrzeb informacyjnych.

Ewaluacje przygotowywane i prowadzone będą w porozumieniu i we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w zarządzanie i wdrażanie Programu oraz innymi podmiotami zainteresowanymi wynikami badania. Produkty z przeprowadzonych badań przekazywane będą ww. podmiotom w trakcie realizacji ewaluacji w celu wypracowania użytecznych i adekwatnych rekomendacji.

Zgodnie z zaleceniami wskazanymi w *Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020* raporty końcowe będą zawierać następujące części: spis treści, streszczenie raportu w języku polskim i angielskim, wprowadzenie, opis zastosowanej metodologii oraz źródeł informacji wykorzystywanych w badaniu, opis wyników ewaluacji, wnioski i rekomendacje, aneksy.

Raporty z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych przekazywane będą Komisji Europejskiej poprzez SFC oraz Krajowej Jednostce Ewaluacji, w celu umieszczenia ich w Bazie Badań Ewaluacyjnych (w BBE udostępnione zostaną raporty metodologiczne, raporty końcowe wraz ze streszczeniami w języku polskim i angielskim oraz inne materiały uznane za zasadne). Wyniki badań przekazywane będą również członkom Komitetu Monitorującego RPO WSL na lata 2014-2020 oraz Grupy Sterującej RPO WSL na lata 2014-2020. Wszystkie raporty końcowe z badań upubliczniane będą na stronie internetowej rpo.slaskie.pl. Ponadto planowane jest rozpowszechnianie wyników badań w formie drukowanych publikacji. JE IZ RPO WSL zamierza również prezentować wnioski i rekomendacje z wybranych ewaluacji podczas organizowanych konferencji, skierowanych do kluczowych decydentów, beneficjentów Programu i potencjalnie zainteresowanych podmiotów. Konferencja taka okazała się dobrą praktyką w okresie 2007-2013 i podjęto decyzję o jej powtórzeniu. W ramach badania ewaluacyjnego dotyczącego oceny systemu informacji i promocji oraz działań informacyjno-promocyjnych w ramach RPO WSL 2014-2020 zostanie również zbadana możliwość rozpowszechniania informacji nt. RPO WSL 2014-2020 w tym również wyników badań dot. Programu za pomocą mediów społecznych.

Wyniki ewaluacji wykorzystywane będą zgodnie ze sposobami wskazanymi w *Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020* tj. do: podsumowania i oceny efektów wdrażanych

w Programie interwencji, do poprawy jakości działań bieżących i planowanych interwencji oraz do podniesienia poziomu uspołecznienia interwencji RPO WSL i do zwiększenia dla nich poparcia społecznego i politycznego m.in. poprzez ustalenie i zaprezentowanie ich mechanizmów i efektów.

JE RPO WSL będzie inicjować proces konsultacji wypracowanych rekomendacji w możliwie najszerszym gronie potencjalnych adresatów. Proces wykorzystania wyników ewaluacji wspomagany będzie poprzez funkcjonowanie Systemu Wdrażania Rekomendacji (SWR), zarządzanego przez KJE. IZ RPO WSL będzie odpowiedzialna za podjęcie ostatecznej decyzji o nadaniu statusu rekomendacjom programowym dotyczącym RPO WSL na lata 2014-2020, a także za wdrożenie lub inicjowanie procesu wdrożenia rekomendacji. JE RPO WSL będzie koordynować współpracę pomiędzy ewaluatorem a adresatami rekomendacji oraz monitorować stan wdrożenia rekomendacji programowych. IZ RPO WSL będzie ponadto przekazywać do KJE propozycje rekomendacji horyzontalnych i pozasystemowych, a także opiniować rekomendacje horyzontalne i pozasystemowe opracowane przez inne jednostki, a dotyczące RPO WSL.

Podsumowanie przeprowadzonych ewaluacji będzie również stanowiło wkład do sprawozdań rocznych i końcowego przedkładanych KE. W sprawozdaniach rocznych w 2017 i 2019 r. oraz w sprawozdaniu końcowym zawarte zostaną ponadto informacje dotyczące realizacji Planu ewaluacji oraz wykorzystania wyników ewaluacji.

5. Zasoby niezbędne do realizacji Planu.

Instytucja Zarządzająca RPO WSL 2014-2020 gwarantuje właściwe zasoby kadrowe i finansowe niezbędne do realizacji Planu. Zgodnie z założeniami Jednostka Ewaluacyjna, jako podmiot wyspecjalizowany do realizacji zadań związanych z prowadzeniem ewaluacji, obejmować będzie 8 etatów. Pracownicy Jednostki Ewaluacyjnej posiadać będą odpowiednie kompetencje oraz wiedzę pozwalającą na wypełnianie zadań opisanych w pkt 2.

Zapewnione zostaną odpowiednie środki finansowe pozwalające na realizację działań przewidzianych w Planie. Zasadniczą część środków stanowić będą koszty realizowanych badań, zleczanych ewaluatorom zewnętrznym. Kwota przewidziana na badania wynosi 6,3 mln złotych. Obejmuje ona koszt ewaluacji opisanych w części IV oraz środki finansowe przeznaczone na badania ad hoc. Wysokość kosztów badań ewaluacyjnych opisanych w części IV została oszacowana z uwzględnieniem przewidywanego zakresu tematycznego każdego badania oraz planowanej metodologii, cen podobnych usług zrealizowanych dotychczas, jak również opinii ekspertów oceniających propozycje badań w projekcie Planu ewaluacji⁶. Na podstawie doświadczenia zdobytego w perspektywie 2007-2013 zabezpieczono środki na realizację badań ad hoc. Plan ewaluacji obejmować ma badania na cały okres programowania, natomiast duża część potrzeb informacyjnych Instytucji Zarządzającej oraz Pośredniczących pojawia się dopiero w trakcie wdrażania Programu. W takich sytuacjach niezbędne jest przeprowadzenie bieżących badań, których nie można było wcześniej przewidzieć. Na podstawie

---

⁶ Lista badań ewaluacyjnych oceniana była przez ekspertów w ramach projektu Krajowej Jednostki Ewaluacji zlokalizowanej w ministerstwie właściwym ds. rozwoju. Projekt miał na celu przygotowanie projektów planów ewaluacji, skoncentrowanych na ewaluacji wpływu, dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 oraz dla Umowy Partnerstwa. Jednocześnie w ramach projektu realizowane było wsparcie instytucjom zarządzającym w przygotowaniu planów ewaluacji. Projekt był realizowany przez WYG/PSDB & Centrum Analiz i Ewaluacji Polityk Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

dotychczasowych doświadczeń zabezpieczono także odpowiednie środki służące budowie potencjału ewaluacyjnego i rozpowszechnianiu wyników ewaluacji. W ramach rozpowszechniania wyników badań zaplanowano druk raportów ewaluacyjnych (na który zabezpieczono 400 tys zł) oraz organizację konferencji (na zadanie to zabezpieczono 20 000,00 zł). Ponadto w celu realizacji procesu ewaluacji zapewniono również środki na funkcjonowanie Grupy sterującej ds. ewaluacji (w wysokości 18 000,00 zł). Koszty związane z budową potencjału ewaluacyjnego JE mieszczą się w budżecie przeznaczonym na szkolenia wszystkich pracowników Wydziału Rozwoju Regionalnego, w którym umiejscowiona jest JE, zatem nie można ich wyodrębnić i wskazać tylko w odniesieniu do pracowników JE.

IV. Opis planowanych do realizacji ewaluacji

Poniżej przedstawione zostały badania ewaluacyjne planowane do przeprowadzenia w latach 2016-2024⁷. Opis ewaluacji został podzielony na dwa bloki: badania obowiązkowe wynikające z rozporządzeń PE i Rady (UE), wytycznych Ministra właściwego ds. rozwoju, zapisów RPO WSL 2014-2020 (badania systemowe) oraz pozostałe badania, wspomagające proces zarządzania i wdrażania Programu, których potrzeba realizacji została zidentyfikowana na podstawie dotychczasowych doświadczeń okresu 2007-2013 oraz konsultacji z komórkami odpowiedzialnymi za realizację Programu.

Opis każdego z zaplanowanych badań zawiera podstawowe informacje dotyczące zakresu i celu badania, zarysu metodologii oraz organizacji badania.

---

⁷ Wskazana data wynika z obowiązku monitorowania wskaźników długoterminowych EFS. Badanie zostanie zrealizowane w przypadku dostępności środków.

BADANIA SYSTEMOWE

1. Ewaluacja systemu wyboru projektów ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wyboru projektów

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Badanie będzie obejmować wszystkie osie Priorytetowe.	
FUNDUSZ: EFS, EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
<p>Celem badania jest dokonanie oceny systemu wyboru projektów, w tym kryteriów wyboru projektów, pod kątem zapewnienia skutecznej i najbardziej efektywnej realizacji RPO WSL 2014-2020.</p> <p>Obiektywne, zrozumiałe, trafne i łatwo weryfikowalne kryteria wyboru projektów, wpisujące się w realizację celów Programu, powinny służyć właściwej ocenie projektów i jednocześnie być pomocą dla potencjalnych beneficjentów, tj. jasno odzwierciedlać warunki, jakie musi spełniać projekt, aby uzyskać wsparcie. W kontekście obowiązującej w okresie 2014-2020 zasady warunkowości istotnym elementem niniejszej analizy jest również ocena kryteriów oraz procesu oceny i wyboru projektów z punktu widzenia realizacji wskaźników oraz kluczowych etapów wdrażania zawartych w systemie ram wykonania (w tym m.in. wpływ kryteriów oraz procesu naboru na strukturę i dynamikę wydatkowania środków finansowych).</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Badanie systemu wyboru projektów, w tym kryteriów wyboru projektów, zostało wskazane jako obowiązkowe dla wszystkich programów operacyjnych w Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego .</p> <p>Wybór projektów w ramach RPO WSL uzależniony jest od spełnienia kryteriów wyboru zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący. Właściwy dobór kryteriów jest kwestią niezwykle istotną, ponieważ od trafności i jakości wybranych do realizacji projektów zależy w dużej mierze efektywność i skuteczność realizacji całego Programu.</p> <p>Prawidłowo dobrane kryteria powinny (zgodnie z art. 125 ust. 3 lit. a Rozporządzenia ogólnego):</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnić, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich Priorytetów; • być niedyskryminacyjne i przejrzyste; • uwzględniać ogólne zasady ustanowione w art. 7 i 8 niniejszego rozporządzenia. <p>Analiza i ocena zaprojektowanego systemu, a następnie wykorzystanie wypracowanych wniosków, wpłynąć może na poprawę trafności wybieranych interwencji i sprawności wdrażania Programu. Ponadto doświadczenia z okresu 2007-2013 wskazują na bardzo wysoką użyteczność przedmiotowej ewaluacji. Przeprowadzone badanie umożliwiło dokonanie zasadnych zmian w systemie i kryteriach wyboru projektów.</p>	
Kryteria badania	

Trafność Spójność Przewidywana skuteczność Komplementarność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none"> • Czy prawidłowo rozplanowano przyszłe konkursy w kontekście celów działań i Programu operacyjnego, potrzeb i możliwości potencjalnych wnioskodawców, cech projektów oraz potencjału instytucjonalnego instytucji dokonujących oceny i wyboru (rozplanowanie w czasie oraz podział środków)? • Czy zaprojektowany system wyboru i oceny projektów jest transparentny i bezstronny? • Jak ocenia się sposób organizacji i sprawność realizacji procesu wyboru projektów w kontekście celów działań i programu operacyjnego? • Czy zaprojektowany system umożliwia wybór projektów innowacyjnych? • Czy kryteria i system wyboru projektów w ramach poszczególnych działań i pomiędzy działaniami zapewnia wybór projektów wzajemnie komplementarnych? • Jak ocenia się funkcjonalność systemów informatycznych wspierających proces wyboru projektów? • Czy prawidłowo sformułowano kryteria wyboru projektów oraz ich definicje? • Czy przyjęte kryteria i system wyboru w ramach poszczególnych działań są skuteczne, tzn. sprzyjają wyborowi projektów, które w sposób optymalny przyczyniają się do osiągnięcia celów RPO WSL oraz założeń sformułowanych na potrzeby systemu ram wykonania?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Badanie będzie realizowane po przeprowadzeniu i rozstrzygnięciu pierwszych konkursów, dzięki czemu możliwa będzie weryfikacja przyjętych rozwiązań i zbadanie efektów funkcjonowania systemu a następnie przełożenie wypracowanych wniosków na pozostałe działania Programu. W ramach ewaluacji zostanie odtworzona szczegółowa logika interwencji dla wszystkich Osi Priorytetowych/działania. Następnie zostaną (głównie za pomocą metod jakościowych oraz badań gabinetowych) zweryfikowane kluczowe elementy systemu wyboru i kryteria wyboru projektów istotne w kontekście osiągnięcia celów Programu. Przy odtwarzaniu logiki interwencji oraz na etapie weryfikacji kryteriów i systemu wyboru projektów uwzględnione zostaną doświadczenia z realizacji poprzedniego okresu programowania. Na podstawie działań, w ramach których przeprowadzono już konkursy, zastosowana zostanie metoda pozwalająca zmierzyć orientacyjny czas przygotowania pełnej dokumentacji przez wnioskodawcę dla każdego z działań.</p> <p>W ramach badania zostaną zastosowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza danych zastanych, • wywiady indywidualne i grupowe z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w realizację Programu, ekspertami oceniającymi wnioski, beneficjentami, • panel ekspercki.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ i IP: <ul style="list-style-type: none"> – dokumentacja konkursowa, – dokumentacja programowa,

- dokumentacja projektowa,
- informacje dotyczące sposobu oceny poszczególnych wniosków o dofinansowanie,
- dokumenty określające ramy prawne (prawa krajowego i unijnego) i wymogi dla systemu oceny i kryteriów wyboru projektów,
- wiedza osób zajmujących się programowaniem i wdrażaniem RPO WSL 2014-2020, ekspertów oceniających wnioski, beneficjentów.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II – III kwartał 2016 r.

Szacowany koszt badania

130 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

Ministerstwo właściwe ds. rozwoju przygotowało zalecenia w zakresie niniejszego badania, które będą wykorzystane na etapie opracowania i realizacji przedmiotowej ewaluacji.

Ministerstwo właściwe ds. rozwoju, o ile uzna to za stosowne, dokona następnie syntezy badań zrealizowanych na poziomie poszczególnych programów operacyjnych.

2. Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Wszystkie Priorytety Inwestycyjne Osi Priorytetowych (dotyczy wspólnych wskaźników rezultatu długoterminowego):</p> <p>Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO</p> <p>Wybrane Priorytety Inwestycyjne Osi Priorytetowych (dotyczy pozostałych wskaźników, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne):</p> <p>Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY PI 8i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników PI 8 iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY PI 8iv równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za tę samą pracę PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE PI 9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie PI 9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia</p> <p>Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia</p> <p>FUNDUSZ: EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
W ramach badania, w zależności od ustalonych w 2017 r. potrzeb, zostaną oszacowane wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w oparciu o populacje uczestników projektów, którzy	

ukończyli udział w projektach od początku wsparcia do 31 grudnia 2016 r. a także w oparciu o populację mikroprzedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw społecznych. W ramach ewaluacji zostaną również oszacowane wartości wskaźników rezultatu EFS, których monitorowanie wymaga realizacji badań.

Uzasadnienie badania

Obowiązek oszacowania wartości wskaźników wynika z zapisów RPO WSL 2014-2020, Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Rozporządzenia w sprawie EFS. W ramach badania, w zależności od potrzeb, będą oszacowane wartości następujących wskaźników:

- Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu (K, M);
- Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (K, M);
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (K, M);
- Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego;
- Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych;
- Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS;
- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS;
- Liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek sześć miesięcy po opuszczeniu programu (K, M);
- Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (K, M).

Kryteria badania

Skuteczność

Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Przedstawione pytania ewaluacyjne zostaną dostosowane do wskaźników, które będą ostatecznie podlegały szacowaniu. W przypadku objęcia badaniem wszystkich wskaźników wskazanych w uzasadnieniu badania, zakres pytań będzie następujący:

- Jaka jest liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym kobiet i mężczyzn) pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych w badanym okresie sprawozdawczym?

- Jaka jest liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jak ocenia się możliwość osiągnięcia wartości docelowych ww. wskaźników?
- Jakie czynniki mogą wpłynąć na nieosiągnięcie wartości docelowych wskaźników?
- Jak należy przedsięwziąć środki zaradcze aby zapobiec ewentualnym problemom w osiągnięciu wartości docelowych wskaźników?

Odnośnie wspólnych długoterminowych wskaźników rezultatu dotyczących uczestników:

- Jaka jest liczba osób (w tym kobiet i mężczyzn) znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób (w tym kobiet i mężczyzn) pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących (w tym kobiet i mężczyzn), łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek sześć miesięcy po opuszczeniu programu?
- Jaka jest liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej (w tym kobiet i mężczyzn), pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Metodologia będzie uzależniona od ostatecznie wybranych do oszacowania wskaźników. W przypadku wskaźników rezultatu długoterminowego EFS zostanie wykorzystane podejście ilościowe określone w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku pozostałych wskaźników rezultatu dominować będzie również podejście ilościowe (wywiady kwestionariuszowe lub ankiety). W ramach badania wykorzystane będą również dane zastane (dokumentacja projektowa oraz dane ze statystyki publicznej).

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - Dane kontaktowe uczestników projektów podane w LSI 2014 /centralnym systemie teleinformatycznym,
  - Dane beneficjentów,
  - Informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej/informacje z instytucji posiadających stosowne dane.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III-IV kwartał 2017 r.

Szacowany koszt badania

80 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

W związku ze stosunkowo długim okresem, który musi nastąpić od momentu wsparcia/lub zakończenia udziału w projekcie można założyć, że nie będzie możliwe przeprowadzenie badania w przypadku następujących wskaźników:

- Jaka jest liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego?
- Jaka jest liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych?
- Jaka jest liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS?
- Jaka jest liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS?

Ze względu na zapisy Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, załącznik nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w badaniach ewaluacyjnych, dla wskaźnika Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki, źródłem danych będzie badanie wieloletnie realizowane na zlecenie ministerstwa właściwego ds. rozwoju. Ponadto możliwe jest wykorzystanie danych zawartych w rejestrach ZUS do oszacowania wartości następujących wskaźników rezultatu długoterminowego EFS:

- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek);
- Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego;
- Liczba osób powyżej 54 roku życia, pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu;
- Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu.

Zakres badania zostanie dostosowany do obowiązujących w danym momencie zapisów dokumentów nadrzędnych oraz możliwości pomiaru wynikających z etapu wdrażania Programu.

W celu zachowania jednakowych standardów pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS szacowanie wartości wskaźników będzie się odbywało zgodnie z wymaganiami metodologicznymi zawartymi w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, załącznik nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w badaniach ewaluacyjnych.

W celu wypełnienia zapisów Programu oraz Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, ewaluacja w zbliżonym zakresie, dotycząca oceny uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego oraz wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL, będzie realizowana cyklicznie. Badanie będzie realizowane również

w kolejnych latach: 2019, 2021, 2024 (na podstawie wymagań Wytycznych) oraz w 2023 (na podstawie zapisów Programu).

3. Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WSL oraz wkładu Programu w realizację unijnej strategii EU 2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
Badanie będzie obejmować wszystkie Osie Priorytetowe.	
FUNDUSZ: EFS, EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu/ procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie oceny dot. postępu rzeczowego RPO WSL 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020 oraz Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju i Programu dla Śląska.	
Uzasadnienie badania	
Badanie dot. oceny postępu rzeczowego programu operacyjnego dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania - zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia we wszystkich programach operacyjnych na mocy Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020, Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Zakres badania, zgodnie z zaleceniami MIIR, został rozszerzony o ocenę wkładu Programu w realizację strategii EU 2020 i tym samym realizuje zapisy art. 54 ust 1 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto, aby ocena stopnia osiągnięcia celów RPO WSL była pełna, zasadne jest poddać analizie zastosowaną w ramach Programu ocenę strategiczną projektów, a także wpływ RPO WSL na realizację Programu dla Śląska oraz Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.	
Kryteria badania	
Skuteczność Trafność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy dotychczasowe udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia założonych celów RPO WSL 2014-2020 oraz założeń sformułowanych na potrzeby systemu ram wykonania? • Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów? • W jakim stopniu możliwe jest osiągnięcie poszczególnych celów oraz założeń ram wykonania Programu? • Jaka jest skuteczność wydatkowania alokacji w ramach poszczególnych Osi Priorytetowych - pod kątem ewentualnej realokacji środków? • Jakie inne (poza realokacją środków) zmiany i działania naprawcze należy wprowadzić w ramach RPO WSL 2014-2020 aby osiągnąć założone cele RPO WSL 2014-2020 oraz założenia sformułowane na potrzeby systemu ram wykonania? 	

<ul style="list-style-type: none"> • Jakie wnioski wynikają z ewaluacji oceny strategicznej projektów, w tym kryteriów oceny strategicznej? • Jaka jest ocena wkładu interwencji RPO WSL w realizację celów Strategii Europa 2020 na poziomie osi priorytetowej? • Jaka jest ocena wpływu wdrażania RPO WSL na realizację założeń Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) oraz Programu dla Śląska (PdŚ)?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Szczegółowa metodologia badania zostanie wskazana w opisie przedmiotu zamówienia niniejszego badania zgodnie z metodologią zaproponowaną przez Krajową Jednostkę Ewaluacji zlokalizowaną w ministerstwie właściwym ds. rozwoju.
Zakres niezbędnych danych
Wskazany został w opisie przedmiotu zamówienia, z uwzględnieniem zaleceń KJE.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kwartał 2018 r.- I kwartał 2019 r.
Szacowany koszt badania
200 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
Zalecenia do metodologii badania zostały zaproponowane przez Krajową Jednostkę Ewaluacji zlokalizowaną w ministerstwie właściwym ds. rozwoju.

4. Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS i wskaźnika rezultatu EFRR oraz oszacowanie wartości wskaźnika produktu w ramach RPO WSL na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Wszystkie Priorytety Inwestycyjne dla Osi Priorytetowych (dotyczy wspólnych wskaźników rezultatu długoterminowego): Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO</p> <p>Wybrane Priorytety Inwestycyjne (dotyczy pozostałych wskaźników, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne): Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY PI 8vi aktywne i zdrowe starzenie się</p> <p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE PI 9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia</p> <p>Oś Priorytetowa X REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA PI 9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów wiejskich i miejskich</p> <p>Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia</p> <p>FUNDUSZ: EFS, EFRR</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
<p>W ramach badania zostaną oszacowane wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w oparciu o populację uczestników projektów, którzy ukończyli udział w projektach od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. (w przypadku wskaźników mierzących rezultaty po 6 miesiącach) oraz przedsiębiorstwa społeczne, które utworzyły miejsca pracy do 30 czerwca 2016r. (nieobjęte poprzednim badaniem). W ramach ewaluacji zostaną również zmierzone wartości wskaźników rezultatu EFRR i EFS, których monitorowanie wymaga realizacji badań (w ramach miejsc wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie do 31 grudnia 2016 r., które nie były objęte poprzednim badaniem, funkcjonujących form aktywizacji ludności). Ponadto oszacowana zostanie wartość</p>	

docelowa wskaźnika produktu dla OP 8 vi Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie.
Uzasadnienie badania
<p>Obowiązek oszacowania wartości wskaźników wynika z zapisów RPO WSL 2014-2020, Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Rozporządzenia w sprawie EFS. W ramach badania zostaną oszacowane wartości następujących wskaźników:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu (K, M); • Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych; • Liczba funkcjonujących form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny; • Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS. • <p>Ponadto, z powodu dodania do Szczegółowego Opisu Opis Priorytetowych (SZOOP) RPO WSL wskaźnika produktu dla OP 8 vi Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie, pojawiła się potrzeba oszacowania jego wartości docelowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> •
Kryteria badania
Skuteczność
Trwałość
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none"> • Jaka jest liczba osób (w tym kobiet i mężczyzn) znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu w badanym okresie sprawozdawczym? • Jaka jest liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych w badanym okresie sprawozdawczym? • Jaka jest liczba funkcjonujących form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny w badanym okresie sprawozdawczym? • Jaka jest liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w badanym okresie sprawozdawczym? • Jak ocenia się możliwość osiągnięcia wartości docelowych ww. wskaźników? • Jakie czynniki mogą wpłynąć na nieosiągnięcie wartości docelowych wskaźników? • Jakie należy przedsięwziąć środki zaradcze aby zapobiec ewentualnym problemom w osiągnięciu wartości docelowych wskaźników? • Jaka jest wartość docelowa (dla roku 2023) wskaźnika produktu dla PI 8vi, mierzącego liczbę uczestników projektu w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie? •
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
W przypadku wskaźników rezultatu długoterminowego EFS zostanie wykorzystane podejście ilościowe określone w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów

operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku pozostałych wskaźników rezultatu dominować będzie również podejście ilościowe (wywiady kwestionariuszowe lub ankiety).

W ramach badania wykorzystane będą również dane zastane (dokumentacja projektowa oraz dane ze statystyki publicznej).

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane kontaktowe uczestników projektów podane w LSI 2014/centralnym systemie teleinformatycznym,
  - dane beneficjentów,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej/informacje z instytucji posiadających stosowne dane.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I kwartał 2019 r.

Szacowany koszt badania

130 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

W celu zachowania jednakowych standardów pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS szacowanie wartości wskaźników będzie się odbywało zgodnie z wymaganiami metodologicznymi zawartymi w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, załącznik nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w badaniach ewaluacyjnych.

W celu wypełnienia zapisów Programu oraz Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, ewaluacja w zbliżonym zakresie, dotycząca oceny uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego oraz wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL, będzie realizowana cyklicznie. Badanie będzie realizowane również w latach: 2017, 2021, 2024 (na podstawie wymagań Wytycznych) oraz w 2023 (na podstawie zapisów Programu).

5. Ewaluacja ex post systemu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Opis ogólny badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Badanie będzie obejmować wszystkie Osi Priorytetowe, ze szczególnym uwzględnieniem Osi Priorytetowej: Oś Priorytetowa XIII POMOC TECHNICZNA FUNDUSZ: EFS, EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Celem badania jest dokonanie oceny wybranych elementów systemu realizacji RPO WSL 2014-2020. Badanie ma również na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) realizacji Działań w ramach Osi Priorytetowej XIII Pomoc Techniczna, w tym stopnia osiągnięcia celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymania odpowiedniego poziomu zatrudnienia personelu zaangażowanego w zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie RPO WSL 2014-2020 oraz zapewnienie możliwości podnoszenia jego kwalifikacji i niezbędnych warunków do pracy, • zapewnienie skutecznego i sprawnego systemu zarządzania i wdrażania. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Badanie systemu realizacji programu operacyjnego zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia we wszystkich programach operacyjnych na mocy Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020, Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego . Ponadto badanie będzie realizowane w związku z obowiązkiem ewaluacji wynikającym z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytycznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego Priorytetu, w odniesieniu do realizacji celów Osi Priorytetowej XIII Pomoc Techniczna.</p> <p>Szczególna uwaga zostanie poświęcona nowym elementom systemu realizacji, niefunkcjonującym w poprzedniej perspektywie finansowej, np. ocenie dwufunduszowości Programu, funkcjonowania ZIT/RIT, OSI, ustanowienia nowego podziału instytucjonalnego obejmującego: istnienie 3 wydziałów zajmujących się programowaniem i wdrażaniem Programu (IZ RPO WSL), powołanie Instytucji Pośredniczących oraz włączenie Instytucji Certyfikującej do struktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Wnioski zostaną wykorzystane dla opracowania założeń systemu wdrażania kolejnej perspektywy finansowej.</p>	
Kryteria badania	
Skuteczność Efektywność	

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy realizowane działania były skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych:
  - utrzymania odpowiedniego poziomu zatrudnienia personelu zaangażowanego w zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie RPO WSL 2014-2020 oraz zapewnienie możliwości podnoszenia jego kwalifikacji i niezbędnych warunków do pracy,
  - zapewnienie skutecznego i sprawnego systemu zarządzania i wdrażania,
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jaka była skuteczność zaprojektowanego systemu zarządzania, certyfikacji i wdrażania RPO WSL z uwzględnieniem posiadanych zasobów ludzkich, materialnych i finansowych? (podczas oceny systemu należy poddać analizie zadania instytucji wchodzących w skład systemu, w tym ich poszczególnych komórek organizacyjnych, procedury przez nie stosowane, zwłaszcza dotyczące nowych systemów, zaprojektowanych dla okresu 2014-2020 stan zatrudnienia oraz system motywacyjny w tych instytucjach. Skuteczność należy rozumieć jako osiągnięcie założonych pozostałych celów RPO WSL na lata 2014-2020)?
- Jaka była efektywność zaprojektowanego systemu zarządzania, certyfikacji i wdrażania RPO WSL z uwzględnieniem posiadanych zasobów ludzkich, materialnych i finansowych? (efektywność należy rozumieć jako relację między nakładami, kosztami, zasobami, w tym finansowymi, ludzkimi i administracyjnymi, a osiągniętymi efektami interwencji)?
- Jakie zidentyfikowano czynniki obniżające skuteczność i efektywność zaprojektowanego systemu?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie będzie w znacznym stopniu opierać się na analizie danych zastanych (w tym dokumentów programowych, wytycznych w zakresie systemu zarządzania i wdrażania programów operacyjnych) oraz wywiadach z kluczowymi interesariuszami (wywiady/ankiety z pracownikami Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczących). Ponadto w badaniu przeprowadzona zostanie analiza ścieżki krytycznej w celu wskazania obszarów przejścia pomiędzy zadaniami i wskazania „wąskich gardeł” w realizacji danego procesu. W ramach badania wzięte zostaną pod uwagę poprzednie raporty oceniające system realizacji RPO WSL 2007-2013 oraz analiza ex ante systemu realizacji RPO WSL 2014-2020, wykonane na zlecenie IZ RPO WSL.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dokumentacja konkursowa,
  - dokumentacja programowa,
  - dokumentacja projektowa,
  - Opis Funkcji i Procedur,
  - Instrukcje wykonawcze Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,
  - Regulaminy pracy,
  - Rozporządzenia PE i Rady, Wytyczne Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego właściwe przedmiotowi badania,
- dane pozyskane od osób zajmujących się programowaniem i wdrażaniem RPO WSL 2014-2020.

Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kwartał 2019 – I kwartał 2020
Szacowany koszt badania
Około 90 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze

6. Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej II Cyfrowe Śląskie

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś Priorytetowa II CYFROWE ŚLĄSKIE PI 2c wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia Fundusz: EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Osi Priorytetowej II Cyfrowe Śląskie, w tym stopnia osiągnięcia celu szczegółowego: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie dostępności e-usług publicznych. Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej.	
Uzasadnienie badania	
Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytycznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego priorytetu. Zakłada się że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.	
Kryteria badania	
Skuteczność Użyteczność Efektywność Przewidywana trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celu szczegółowego: - zwiększenie dostępności e-usług publicznych? • Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany jako stopień osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany? • Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych? • Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów? 	

<ul style="list-style-type: none"> • Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji? • Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian? • Jak ocenia się dojrzałość usług wspartych w ramach II Osi Priorytetowej? • Jak ocenia się interoperacyjność wspartych usług cyfrowych z projektami e-administracji oraz zgodność i kompatybilność z projektami w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020? • Jak należy ocenić zintegrowane projekty wdrażane w ramach II Osi Priorytetowej?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>W ramach badania zostanie wykorzystane podejście oparte na teorii.</p> <p>W ramach badania odtworzona zostanie logika interwencji wraz z oceną postępu we wdrażaniu założonych efektów. Ocenie efektów uzyskanych dzięki wsparciu w ramach II Osi Priorytetowej służyć będą oszacowania uzyskanych wartości wskaźnika rezultatu EFRR odsetek obywateli korzystających z e-administracji.</p> <p>W badaniu konieczne będzie uwzględnienie komponentu jakościowego, który koncentrował się będzie na zrozumieniu mechanizmów oddziaływania wspieranych interwencji na rzecz wzrostu wykorzystania e-usług publicznych przez obywateli oraz przedsiębiorców.</p> <p>W ramach badania przewiduje się zastosowanie następujących technik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów, • wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej, • wywiady/ankiety z beneficjentami Programu w ramach Osi Priorytetowej II Cyfrowe Śląskie, • wywiady z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej II Cyfrowe Śląskie.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ/IP: <ul style="list-style-type: none"> – dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/centralnego systemu teleinformatycznego, – informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014, – dane kontaktowe beneficjentów,   • dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne, • ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej, • dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL, • wiedza ekspercka z badanego obszaru.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III - IV kwartał 2020 r.
Szacowany koszt badania
120 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze

7. Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej III Wzmocnienie konkurencyjności MŚP

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa III KONKURENCYJNOŚĆ MŚP</p> <p>PI 3a promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości</p> <p>PI 3b opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia</p> <p>PI 3c wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług</p> <p>FUNDUSZ: EFRR</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Osi Priorytetowej III Konkurencyjność MŚP, w tym stopnia osiągnięcia celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ulepszone warunki do rozwoju MŚP, • zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP, • zwiększone zastosowania innowacji w MŚP. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytycznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdej Osi Priorytetowej.</p> <p>Zakłada się że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia dla przedsiębiorców w kolejnej perspektywie finansowej.</p>	
Kryteria badania	
<p>Skuteczność</p> <p>Użyteczność</p> <p>Efektywność</p> <p>Przewidywana trwałość</p> <p>Komplementarność</p>	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	

- Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych:
  - ulepszone warunki do rozwoju MŚP,
  - zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP,
  - zwiększone zastosowania innowacji w MŚP?
- Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany jako stopień osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany?
- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian?
- Jak należy ocenić zastosowanie IF w ramach Osi Priorytetowej III?
- Jak należy ocenić wdrażanie instrumentów terytorialnych?
- Czy wsparcie przyczyniło się do zwiększenia zakresu stosowania TIK w przedsiębiorstwach?
- Czy projekty skierowane do przedsiębiorców miały wpływ na wzrost gospodarczy i wzrost PKB w regionie oraz czy wynikały one z RIS WSL 2013-2020?
- Jaka jest komplementarność projektów w ramach Osi Priorytetowej III?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Jako punkt wyjścia oceny efektów osiągniętych dzięki interwencji w ramach III Osi Priorytetowej zostanie oceniona przyjęta w Osi Priorytetowej logika interwencji. Do tego posłużą analiza danych zastanych oraz techniki jakościowe.

W badaniu zostanie wykorzystane podejście kontrfaktyczne. Porównana zostanie sytuacja beneficjentów/uczestników projektów (w przypadku IF) oraz przedsiębiorstw, które nie uzyskały wsparcia. W przypadku możliwości realizacji badania we współpracy z ministerstwem właściwym ds. rozwoju/GUS porównanie sytuacji grupy objętej wsparciem oraz grupy kontrolnej zostanie oszacowane na podstawie danych GUS. W przypadku braku takich możliwości zostanie przeprowadzone badanie ilościowe z przedsiębiorcami.

Podejście jakościowe zostanie również wykorzystane do zrozumienia mechanizmów oddziaływania wspieranych interwencji na cele Osi Priorytetowej.

W ramach badania zostaną wykorzystane:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- metody kontrfaktyczne,
- wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczącej,
- wywiady/ankiety z beneficjentami/ ostatecznymi odbiorcami wsparcia,

<ul style="list-style-type: none"> • wywiady z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej III Wzmocnienie konkurencyjności MŚP.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ/IP: <ul style="list-style-type: none"> – dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014, – informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014/centralnego systemu teleinformatycznego, – dane kontaktowe beneficjentów, – dane kontaktowe ostatecznych odbiorców wsparcia w ramach IF,   • dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne, • ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej, • dane kontaktowe przedsiębiorców nieobjętych wsparciem, • dane pozyskane od beneficjentów/ostatecznych odbiorców wsparcia oraz osób wdrażających i programujących RPO WSL oraz od przedsiębiorców nieobjętych wsparciem, • wiedza ekspercka z badanego obszaru.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II-III kwartał 2021r.
Szacowany koszt badania
140 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze

8. Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY</p> <p>PI 8iv równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę,</p> <p>PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian,</p> <p>PI 8vi aktywne i zdrowe starzenie się.</p> <p>FUNDUSZ: EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Osi Priorytetowej VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy, w tym stopnia osiągnięcia następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępności do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 roku życia, • poprawa kompetencji i kwalifikacji kadr pracowniczych przedsiębiorstw sektora MŚP zgodnie z ich potrzebami, • poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytocznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego Priorytetu.</p> <p>Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.</p>	
Kryteria badania	
<p>Skuteczność</p> <p>Użyteczność</p> <p>Efektywność</p> <p>Przewidywana trwałość</p>	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych: <ul style="list-style-type: none"> – poprawa dostępności do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 roku życia, – poprawa kompetencji i kwalifikacji kadr pracowniczych przedsiębiorstw sektora MŚP zgodnie z ich potrzebami, 	

- poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy?
- Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany jako stopień osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany?
- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów (z uwzględnieniem charakterystyki ostatecznych odbiorców wsparcia i specyfiki wykorzystywanych instrumentów wsparcia) a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian?
- Jak oceniany jest system wdrożeniowy Podmiotowego Systemu Finansowania w ramach Osi Priorytetowej VIII? Czy zaplanowane efekty zostały osiągnięte?
- Jak należy ocenić wdrażanie instrumentów terytorialnych w ramach Osi Priorytetowej VIII?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanych Priorytetów Inwestycyjnych celem pokazania relacji pomiędzy realizowanymi działaniami, a oczekiwanymi efektami oraz przyjęte założenia i warunki wdrażania Programu.

Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Po fazie koncepcyjnej badania, przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji, z wykorzystaniem:

- wyników naboru projektów,
- danych monitoringowych, uwzględniających informacje o poziomie realizacji wskaźników,
- informacji pochodzących z wniosków o dofinansowanie projektów (m.in. informacje na temat zakładanych celów),
- danych pozyskanych od beneficjentów i ostatecznych odbiorców wsparcia, na temat zmian wywołanych realizacją interwencji, w tym ich opinii na temat użyteczności oferowanego wsparcia.

Ponadto, dla oceny uzyskanych efektów zrealizowanych projektów w ramach PI 8v sytuacja ostatecznych odbiorców wsparcia porównana zostanie z sytuacją przedsiębiorców, którzy nie skorzystali z pomocy EFS w ramach przedmiotowego PI. Służyć temu będzie porównanie sytuacji beneficjentów z dopasowaną grupą kontrolną – przedsiębiorstwami, które nie otrzymały wsparcia (podmioty nieubiegające się o wsparcie oraz nieskuteczni wnioskodawcy).

Dodatkowo dla PI 8iv i 8v ocenie efektów służyć będą okresowe badania zlecane przez IZ RPO WSL 2014-2020 dotyczące Oszacowania uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego wsparcia EFS – *liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata*

po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS oraz liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu (C).

W przypadku ankiet realizowanych z grupą ostatecznych odbiorców wsparcia kwestionariusz rozbudowany zostanie o pytania o sytuację kontrfaktyczną.

W ramach badania zostaną zastosowane:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących,
- wywiady/ankiety z beneficjentami projektów i ostatecznymi odbiorcami wsparcia,
- wywiady z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej VIII. Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy,
- porównanie sytuacji ostatecznych odbiorców wsparcia z przedsiębiorcami nie korzystającymi z PSF w ramach RPO WSL.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/ centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
  - dane kontaktowe ostatecznych odbiorców wsparcia,
  - wyniki badań dotyczących *Oszacowania uzyskanych wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego wsparcia EFS.*
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów, ostatecznych odbiorców wsparcia, przedsiębiorców niebędących odbiorcami wsparcia i osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru,
- w przypadku decyzji o doborze do porównania przedsiębiorców spoza bazy LSI 2014 - baza MSP z terenu województwa śląskiego wraz z nr REGON.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I-II kw.2020 r.

Szacowany koszt badania

125 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

9. Ewaluacja założeń i realizacji zasad horyzontalnych w ramach RPO WSL 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
Badanie będzie obejmować wszystkie Osie Priorytetowe.	
FUNDUSZ: EFS, EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowe
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
<p>W ramach badania sprawdzona zostanie skuteczność realizacji zasad horyzontalnych w ramach zarządzania (w tym na etapie monitoringu i ewaluacji) i wdrażania RPO WSL 2014-2020 (w tym na poziomie poszczególnych projektów):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasady partnerstwa • Zasada równości szans kobiet i mężczyzn • Zasada niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami • Zrównoważonego rozwoju. 	
Uzasadnienie badania	
<p>Kwestia potrzeby oceny realizacji zasad horyzontalnych jest mocno osadzona w Rozporządzeniu ogólnym, została ona wskazana również w Umowie Partnerstwa. Badanie wskazano ponadto jako obowiązkowe do przeprowadzenia w Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020, w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 a także w RPO WSL 2014-2020. Wyniki badania mogą również zasilić sprawozdanie w 2019 roku.</p>	
Kryteria badania	
Skuteczność	
Użyteczność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób w trakcie zarządzania i wdrażania (w tym na poziomie poszczególnych projektów) Programu uwzględniana jest zasada promowania równości szans mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji (w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji)? • W jaki sposób w trakcie wdrażania (w tym na poziomie poszczególnych projektów) Programu uwzględniana jest zasada zrównoważonego rozwoju? • Jakie są postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym w stosownych przypadkach wykorzystane środki finansowe? • Jak należy ocenić zaangażowanie partnerów w zarządzanie i wdrażanie Programu? 	

<ul style="list-style-type: none"> • Jakie czynniki przyczyniają się do realizacji zasad horyzontalnych a jakie bariery utrudniają realizację przedmiotowych zasad? • Jakie można wskazać dobre praktyki w odniesieniu do projektów służących realizacji zasad horyzontalnych?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>W celu zapewnienia odpowiedniej jakości badań ministerstwo właściwe ds. rozwoju przedstawi zalecenia w zakresie ewaluacji realizowanych na poziomie PO.</p> <p>W badaniu zostanie wykorzystane zarówno podejście jakościowe jak i ilościowe. Wykorzystane zostaną:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji konkursowej, projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów; • wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących; • studia przypadków (uwzględniające wywiady z beneficjentami Programu).
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ/IP: <ul style="list-style-type: none"> – dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/centralnego systemu teleinformatycznego, – informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014, – dane kontaktowe beneficjentów,   • Dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne, • Dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III - IV kw. 2020 r.
Szacowany koszt badania
100 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
W celu zapewnienia odpowiedniej jakości badań ministerstwo właściwe ds. rozwoju przedstawi zalecenia w zakresie ewaluacji realizowanych na poziomie Programu Operacyjnego.

10. Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa IV EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA</p> <p>PI 4a wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,</p> <p>PI 4b promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach,</p> <p>PI 4c wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkalnym,</p> <p>PI 4e promowanie strategii niskoemisyjnej dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące zmiany klimatu,</p> <p>PI 4g promowanie wykorzystania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe,</p> <p>PI 6e podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu.</p> <p>FUNDUSZ: EFRR</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanych) wsparcia udzielonego w ramach Osi Priorytetowej IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, w tym stopnia osiągnięcia celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych, • zwiększona efektywność energetyczna w sektorze przedsiębiorstw, • zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym, • zwiększona atrakcyjność transportu publicznego dla pasażerów, • zwiększony udział produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji, • poprawa jakości powietrza. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej.</p>	
Uzasadnienie badania	

Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytucznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego priorytetu.

Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.

Kryteria badania

Skuteczność

Użyteczność

Efektywność

Przewidywana trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych:
  - zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych ,
  - zwiększona efektywność energetyczna w sektorze przedsiębiorstw,
  - zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
  - zwiększona atrakcyjność transportu publicznego dla pasażerów,
  - zwiększony udział produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji,
  - poprawa jakości powietrza?
- Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany jako stopień osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany?
- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia w ramach Osi Priorytetowej, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego w ramach Osi wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jak ocenia się efektywność kosztową zrealizowanych w ramach Osi Priorytetowej IV projektów w powiązaniu z osiągniętymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych?
- Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian?
- Jak należy ocenić wdrażanie instrumentów terytorialnych w ramach Osi IV?
- Jaki jest wpływ projektów zrealizowanych w ramach Osi Priorytetowej IV na redukcję CO2?
- Czy inne dostępne formy i źródła finansowania inwestycji z zakresu OZE oraz efektywności energetycznej są komplementarne wobec wsparcia udzielanego w ramach RPO WSL? Czy inne istniejące źródła i formy finansowania są konkurencyjne wobec wsparcia w ramach RPO WSL? W jaki sposób wpływa to na wdrażanie/efekty RPO WSL?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W ramach badania zostanie wykorzystane podejście oparte na teorii.

W ramach badania odtworzona zostanie logika interwencji wraz z oceną postępu we wdrażaniu założonych efektów. Zostaną wskazane kluczowe czynniki, które przyczyniły się do wystąpienia relacji między przeprowadzonymi działaniami a uzyskanymi efektami.

Do oceny efektów zostanie wykorzystane zarówno podejście ilościowe, jak i jakościowe. Wykorzystane zostaną dane gromadzone w LSI 2014 oraz dane pochodzące ze statystyki publicznej. Uzupelnieniem danych zastanych będą dane wywołane pochodzące z badań ilościowych, które pozwolą na uzupełnienie danych o efektach interwencji. Z kolei podejście jakościowe pozwoli na zrozumienie mechanizmów oddziaływania wspieranych interwencji na realizację celów Osi Priorytetowej.

W ramach badania przewiduje się zastosowanie:

- analizy danych zastanych, w tym dokumentów programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiadów z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej,
- wywiadów/ankiet z beneficjentami Programu,
- wywiadów z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III-IV kwartał 2020 r.

Szacowany koszt badania

120 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL 2014-2020

Ewentualne komentarze

11. Ewaluacja wpływu RPO WSL na lata 2014-2020 w obszarze wsparcia usług społecznych i zdrowotnych oraz systemu ochrony zdrowia w województwie śląskim (w ramach Osi Priorytetowych IX i X)

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE PI 9iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym,</p> <p>Oś Priorytetowa X REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA PI 9a inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych.</p> <p>FUNDUSZ: EFS i EFRR</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Priorytetów Inwestycyjnych 9a i 9iv RPO WSL, w tym stopnia osiągnięcia następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsza dostępność i efektywność systemu ochrony zdrowia, • lepszy dostęp do usług społecznych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem, • wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, • wzrost dostępności do usług zdrowotnych w regionie. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanych Priorytetów Inwestycyjnych.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytycznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego priorytetu. Objęcie badaniem wskazanych PI Osi Priorytetowych IX i X Programu wynika z zasadności oceny łącznego oddziaływania RPO WSL na usługi społeczne i zdrowotne.</p> <p>Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.</p>	
Kryteria badania	
<p>Skuteczność Użyteczność Efektywność Przewidywana trwałość Komplementarność</p>	

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych:
  - lepszej dostępności i efektywności systemu ochrony zdrowia,
  - lepszego dostępu do usług społecznych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem,
  - wzrostu dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu,
  - wzrostu dostępności do usług zdrowotnych w regionie?
- Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany stopniem osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany?
- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów (z uwzględnieniem charakterystyki ostatecznych odbiorców wsparcia i specyfiki wykorzystywanych instrumentów wsparcia) a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jaki jest wpływ map potrzeb zdrowotnych na wdrażanie działań związanych z sektorem ochrony zdrowia?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian?
- Czy zapewniona została komplementarność realizowanych działań w ramach Programu i jakie przyniosła efekty?
- Jaka jest skala osiągniętej komplementarności udzielonego wsparcia z PO Pomoc Żywnościowa?
- Jaka jest charakterystyka grup wspartych w ramach PI 9iv (z uwzględnieniem poszczególnych wymiarów zagrożenia wykluczeniem społecznym)?
- Jak ocenia się projekty wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju, na które została przeznaczona specjalna pula środków w ramach Osi Priorytetowej IX?
- Jak należy ocenić wdrażanie instrumentów terytorialnych w ramach ocenianych PI?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Przewiduje się ewaluację wpływu bazującą na teorii. W ramach badania odtworzona zostanie logika interwencji wraz z mechanizmami zapewniania komplementarności interwencji oraz oceniony postęp we wdrażaniu założonych efektów. Ponadto w odniesieniu do Osi Priorytetowej IX analiza logiki interwencji będzie uwzględniać ukierunkowanie interwencji na poszczególne grupy docelowe. Analizie poddane zostaną mechanizmy oddziaływania interwencji na sytuację ostatecznego odbiorcy wsparcia, z uwzględnieniem kontekstu interwencji, sytuacji odbiorcy, rodzaju i jakości oferowanego wsparcia. Ocena wpływu Programu i realizacja założonych celów, poza komponentem jakościowym, mierzona będzie osiąganiem wskaźników rezultatu, które następnie odniesione zostaną do potrzeb regionu w zakresie usług społecznych i zdrowotnych. W odniesieniu do PI 9iv oceniony zostanie wpływ wsparcia Programu na zmianę sytuacji gospodarstw domowych ostatecznych odbiorców wsparcia (ostateczni odbiorcy wsparcia zapytani zostaną o zmianę sytuacji budżetu gospodarstwa domowego w wyniku

uzyskanej pomocy ze środków RPO WSL i zmiana ta zostanie odniesiona do danych GUS dotyczących badania budżetów gospodarstw domowych).

W ramach badania zostaną zastosowane:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących,
- wywiady/ankiety z beneficjentami Programu,
- wywiady/ankiety z ostatecznymi odbiorcami wsparcia,
- wywiady z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne i X Rewitalizacja i infrastruktura zdrowotna.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/ centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
  - dane kontaktowe ostatecznych odbiorców wsparcia,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej (w tym trendy) dotyczące obszaru zdrowia i usług społecznych,
- dane pozyskane od beneficjentów, ostatecznych odbiorców wsparcia i osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I-II kwartał 2020 r.

Szacowany koszt badania

140 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

12. Ewaluacja sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny Rynek Pracy

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY</p> <p>PI 8i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników,</p> <p>PI 8iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw,</p> <p>PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.</p> <p>FUNDUSZ: EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu/procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy, w tym stopnia osiągnięcia celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia i/lub poprawa sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących w ramach umów cywilno-prawnych, ubogich pracujących oraz imigrantów, reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa,, <ul style="list-style-type: none"> • złagodzenie skutków restrukturyzacji przedsiębiorstw w regionie. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej, w tym w szczególności celu szczegółowego w ramach PI 8iii rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytocznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego priorytetu.</p> <p>Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.</p>	
Kryteria badania	
<p>Skuteczność</p> <p>Użyteczność</p> <p>Efektywność</p> <p>Komplementarność</p> <p>Przewidywana trwałość</p>	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych: 	

- wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia i/lub poprawa sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących w ramach umów cywilno-prawnych, ubogich pracujących oraz imigrantów, reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa,
- złagodzenie skutków restrukturyzacji przedsiębiorstw w regionie?
- Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany stopniem osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany?
- Jaka jest możliwość osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej?
- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian?
- Jak należy ocenić komplementarność projektów realizowanych w ramach Osi Priorytetowej VII?
- Jak należy ocenić komplementarność projektów realizowanych w Osi Priorytetowej VII z projektami w ramach PI 10iv?
- Jak należy ocenić wdrażanie instrumentów terytorialnych w ramach Osi Priorytetowej VII?
- Jak należy ocenić procedurę pozakonkursową zastosowaną w ramach Osi Priorytetowej VII?
- Jak ocenia się projekty wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju, na które została przeznaczona specjalna pula środków w ramach Osi Priorytetowej VII?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W badaniu zostanie wykorzystane podejście oparte na teorii. Ważnym elementem badania będzie odtworzenie logiki interwencji Osi Priorytetowej. Następnie zostaną zidentyfikowane kluczowe elementy systemu wdrażania i zarządzania programem, które mogą mieć znaczenie dla osiągania celów osi. W tej części badania wykorzystywana będzie przede wszystkim analiza danych zastanych oraz techniki jakościowe.

Do oceny uzyskanych dotychczasowych efektów zostaną wykorzystane wyniki oszacowania wskaźników rezultatu długoterminowego – *liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C)*, *liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego*, *liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu (C)*.

Przewiduje się zastosowanie następujących metod badawczych:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących,
- wywiady z beneficjentami,
- wywiady/ankiety z ostatecznymi odbiorcami wsparcia,
- wywiady z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy.

Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ/IP: <ul style="list-style-type: none"> – dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014, – informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014, – dane kontaktowe beneficjentów, – dane kontaktowe ostatecznych odbiorców wsparcia.   • dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne, • ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej, • dane pozyskane od beneficjentów/ostatecznych odbiorców wsparcia oraz osób wdrażających i programujących RPO WSL, • wiedza ekspercka z badanego obszaru.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III - IV kwartał 2019 r.
Szacowany koszt badania
120 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze

13. Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa V OCHRONA ŚRODOWISKA I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW</p> <p>PI 5b wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększaniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami,</p> <p>PI 6a inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie,</p> <p>PI 6b inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie,</p> <p>PI 6c zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego,</p> <p>PI 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.</p> <p>FUNDUSZ: EFRR</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Osi Priorytetowej V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, w tym stopnia osiągnięcia celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsze wyposażenie służb ratowniczych, • zwiększony udział unieszkodliwionych odpadów komunalnych i niebezpiecznych (azbest), • zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych, • zwiększona atrakcyjność obiektów kulturowych regionu, • wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej w regionie. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej, a także dostarczenie KJE danych o efektach projektów środowiskowych na potrzeby planowanej metaewaluacji w przedmiotowym zakresie.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytocznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego priorytetu.</p> <p>Badanie zostanie wykorzystane do przeprowadzenia przez KJE metaewaluacji w zakresie efektów projektów środowiskowych (dot. PI 6a, 6b, 6d).</p>	

Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.

Kryteria badania

Skuteczność

Użyteczność

Efektywność

Przewidywana trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych:
  - lepsze wyposażenie służb ratowniczych,
  - zwiększony udział nieszkodliwych odpadów komunalnych i niebezpiecznych (azbest),
  - zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych,
  - zwiększona atrakcyjność obiektów kulturowych regionu,
  - wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej w regionie?
- Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany stopniem osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany?
- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian?
- Jak należy ocenić wdrażanie instrumentów terytorialnych?

KJE przygotowuje fakultatywne zalecenia dotyczące zakresu badań w obszarze środowiska. IZ RPO WSL podejmie decyzję o ewentualnym dostosowaniu zakresu niniejszego badania, wybierając spośród zaproponowanych obszarów badawczych te, które będą dotyczyły Programu.

- Jakie efekty (ekologiczne) osiągnięto dzięki realizacji projektów (zwł. wodno-ściekowych, odpadowych, ochrony powietrza i klimatu, ochrony przeciw zagrożeniom, monitoringu środowiskowego)?
- Jaki był społeczno-ekonomiczny wpływ ww. projektów (zwł. w zakresie: tworzenia nowych miejsc pracy, warunków prowadzenia działalności gospodarczej, rozwoju rynków produktów i usług, zagospodarowania przestrzennego, potencjału osadniczego i inwestycyjnego wspartych terenów, budżetów gmin, potencjału turystycznego gmin, jakości życia mieszkańców)?
- Czy podejście przyjęte w programach oraz poszczególnych projektach skutkowało realizacją inwestycji rozwiązujących problemy w sposób kompleksowy, trwałe i efektywne na terenach funkcjonalno-przestrzennych, tj. miastach, gminach, województwach, obszarach chronionych?

- Czy projekty rozwiązywały problemy w sposób kompleksowy (np. czy projekty wodno-ściekowe uwzględniały kwestie związane z zagospodarowaniem osadów, odzyskiem metanu, ponownym wykorzystaniem energii, zagadnienia związane z adaptacyjnością do zmian klimatu)?
- Jak jest rzeczywiste wykorzystanie powstałej infrastruktury środowiskowej?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W ramach badania zostanie wykorzystane podejście oparte na teorii.

W ramach badania odtworzona zostanie logika interwencji wraz z oceną postępu we wdrażaniu założonych efektów. Zostaną wskazane kluczowe czynniki, które przyczyniły się do wystąpienia relacji między przeprowadzonymi działaniami a uzyskanymi efektami.

Do oceny efektów zostanie wykorzystane zarówno podejście ilościowe, jak i jakościowe. Wykorzystane zostaną dane gromadzone w LSI 2014 oraz dane pochodzące ze statystyki publicznej. Uzupelnieniem danych zastanych będą dane wywołane pochodzące badań ilościowych, które pozwolą na uzupełnienie danych o efektach interwencji. Rozważa się również zastosowanie uproszczonego schematu kontrfaktycznego w przypadku projektów z zakresu gospodarki odpadami. Z kolei podejście jakościowe pozwoli na zrozumienie mechanizmów oddziaływania wspieranych interwencji na realizację celów Osi Priorytetowej.

W badaniu zostanie wykorzystana:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej,
- wywiady/ankiety z beneficjentami Programu,
- wywiady z ekspertami,
- dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów.

Ponadto zastosowane podejście badawcze będzie uwzględniało zalecenia sformułowane przez KJE. Po otrzymaniu minimum metodologii określonym przez ministerstwo właściwe ds. rozwoju w odniesieniu do niniejszego badania – zaproponowane podejście metodologiczne zostanie odpowiednio zweryfikowane.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL, a w przypadku zastosowania metod kontrfaktycznych dane pozyskane od podmiotów nieobjętych wsparciem,
- w przypadku wykorzystania metod kontrfaktycznych dane kontaktowe podmiotów nieobjętych wsparciem,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II-III kwartał 2020 r.
Szacowany koszt badania
120 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
KJE planuje przygotować zalecenia wobec regionalnych badań w zakresie oceny wpływu inwestycji z zakresu ochrony środowiska. Po ich otrzymaniu IZ RPO WSL zweryfikuje zakres i metodologię niniejszego badania o elementy, które znajdują się w zaleceniach przygotowanych przez KJE, a które będą zasadne do przeanalizowania w badaniu IZ RPO WSL.

14. Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa I NOWOCZESNA GOSPODARKA</p> <p>PI 1a udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy,</p> <p>PI 1b promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu.</p> <p>FUNDUSZ: EFRR</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka, w tym stopnia osiągnięcia następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie urynkowienia działalności badawczo-rozwojowej, • zwiększenie aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw, • ulepszenie otoczenia proinnowacyjnego przedsiębiorstw, • rozwój ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytycznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego Priorytetu.</p> <p>Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.</p>	
Kryteria badania	
<p>Skuteczność</p> <p>Użyteczność</p> <p>Efektywność</p> <p>Przewidywana trwałość</p>	

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych:
  - zwiększenie urynkowania działalności badawczo-rozwojowej,
  - zwiększenie aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw,
  - ulepszenie otoczenia proinnowacyjnego przedsiębiorstw,
  - rozwój ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego?
- Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany stopniem osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany?
- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian?
- Jak oceniana jest zgodność przedsięwzięć realizowanych w ramach Osi Priorytetowej I z Regionalnej Strategii Innowacji?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Ocena wpływu interwencji obejmie ewaluację opartą na teorii. Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanych Priorytetów Inwestycyjnych. Odtworzenie logiki interwencji powinno pokazywać schemat logiczny wsparcia z uwzględnieniem relacji pomiędzy realizowanymi działaniami, a oczekiwanymi efektami oraz przyjęte założenia i warunki wdrażania Programu.

Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Odtworzona logika powinna uwzględniać perspektywę możliwie szerokiego grona osób, związanych z programowaniem, wdrażaniem i oceną wspartych projektów.

Po fazie koncepcyjnej badania, przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji, z wykorzystaniem m.in. następujących danych zastanych i wywołanych:

- danych monitoringowych, uwzględniających informacje o poziomie realizacji wskaźników,
- danych z dokumentów programowych,
- informacji pochodzących z wniosków o dofinansowanie projektów (m.in. informacje na temat innowacyjności projektów, zakładanych celów),
- danych pozyskanych od beneficjentów, na temat zmian wywołanych realizacją interwencji, w tym ich opinii na temat użyteczności otrzymanego wsparcia,
- danych pozyskanych od osób odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie RPO WSL oraz ekspertów dziedzinowych z obszaru Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka.

Ponadto, dla oceny uzyskanych efektów zrealizowanych projektów w ramach celu szczegółowego 1 PI 1b, sytuacja beneficjentów wsparcia porównana zostanie z sytuacją przedsiębiorców, którzy nie skorzystali z pomocy EFRR w ramach przedmiotowego celu i PI.

W ramach badania zostaną zastosowane:

- analiza danych zastanych,
- wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczącej,
- wywiady/ankiety z beneficjentami Programu,
- wywiady z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka,
- porównanie sytuacji beneficjentów z przedsiębiorcami nie korzystającymi z pomocy w ramach 1 celu szczegółowego PI 1b RPO WSL.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- dane kontaktowe przedsiębiorców nieobjętych wsparciem,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II – III kwartał 2021 r.

Szacowany koszt badania

140 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

15. Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej VI Transport

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa VI TRANSPORT</p> <p>PI 7b zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi</p> <p>PI 7d rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu</p> <p>FUNDUSZ: EFRR</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Osi Priorytetowej VI Transport, w tym stopnia osiągnięcia następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsza dostępność głównych szlaków drogowych województwa • lepsze warunki wykonywania regionalnych przewozów pasażerskich. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej a także dostarczenie KJE danych o efektach projektów transportowych na potrzeby planowanej metaewaluacji w przedmiotowym zakresie</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytycznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego Priorytetu.</p> <p>Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.</p> <p>Ponadto badanie zostanie wykorzystane do przeprowadzenia przez KJE metaewaluacji w zakresie efektów projektów transportowych.</p>	
Kryteria badania	
<p>Skuteczność</p> <p>Użyteczność</p> <p>Efektywność</p> <p>Przewidywana trwałość</p>	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych: <ul style="list-style-type: none"> – lepsza dostępność głównych szlaków drogowych województwa, – lepsze warunki wykonywania regionalnych przewozów pasażerskich? • Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany stopniem osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany? 	

- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian?
- W jakim stopniu zrealizowane projekty wpisują się w Strategię Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego?
- Czy i jaki jest wpływ inwestycji drogowych na poprawę bezpieczeństwa, łagodzenie kongestii, likwidację „wąskich gardeł” na sieci drogowej oraz w jakim stopniu przyczyniają się one do integracji systemu transportu?
- Czy i jaki jest wpływ inwestycji kolejowych na poprawę bezpieczeństwa ruchu kolejowego, likwidację „wąskich gardeł”, dostępność wewnątrzregionalną oraz w jakim stopniu przyczyniają się one do poprawy integralności systemu transportowego?
- Jak ocenia się realizację dużych projektów drogowych w ramach Osi VI, czy przyczyniły się one w znacznym stopniu do osiągnięcia efektów rzeczowych Programu?

KJE przekaze IZ RPO zalecenia dotyczące zakresu badań w obszarze transportu. IZ RPO WSL dostosuje wówczas odpowiednio zakres niniejszego badania, wybierając spośród zaproponowanych obszarów badawczych te, które będą dotyczyły Programu. Proponowane obszary ewaluacyjne na obecnym etapie to Identyfikacja efektów (kosztów i korzyści, zamierzonych i niezamierzonych):

na poziomie bezpośrednich użytkowników:

- czas podróży,
- koszt,
- bezpieczeństwo ruchu,
- preferencje, w tym m.in.: międzymodalne,
- jakość usług transportowych.

na poziomie sieci transportowej:

- ruch zaindukowany, ewent. efekty przesunięcia,
- ruch, płynność ruchu (uwzględnienie kwestii wąskich gardeł),
- bezpieczeństwo ruchu,
- podział ruchu/pracy przewozowej na poszczególne rodzaje transportu,
- spójność sieci, komplementarność.

efekty społeczno-ekonomiczne:

- dostępność transportowa ,
- zatrudnienie (bezpośrednie związane z fazą budowy i utrzymania infrastruktury, pośrednie – efekty podażowe, efekty popytowe),
- inwestycje, ewent. efekt korytarza,
- wykorzystanie przestrzeni,

- włączenie społeczne.

efekty środowiskowe, krajobrazowe:

- emisja gazów,
- jakość powietrza,
- jakość wody,
- jakość gleby,
- hałas,
- wpływ na różnorodność biologiczną,
- wykorzystanie energii,
- wykorzystanie terenu, zagospodarowanie przestrzenne, podział przestrzeni, bariery w przestrzeni,
- efekty wizualne, estetyczne, wpływ na krajobraz,
- wpływ na tereny historyczne, archeologiczne.

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Ocena wpływu interwencji obejmie ewaluację opartą na teorii. Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanych Priorytetów Inwestycyjnych. Odtworzenie logiki interwencji powinno pokazywać schemat logiczny wsparcia z uwzględnieniem relacji pomiędzy realizowanymi działaniami, a oczekiwanymi efektami oraz przyjęte założenia i warunki wdrażania Programu.

Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Odtworzona logika powinna uwzględniać perspektywę możliwie szerokiego grona osób, związanych z programowaniem, wdrażaniem i oceną wspartych projektów.

Po fazie koncepcyjnej badania, przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji, z wykorzystaniem m.in. następujących danych zastanych i wywołanych:

- danych monitoringowych, uwzględniających informacje o poziomie realizacji wskaźników,
- danych z dokumentów programowych,
- informacji pochodzących z wniosków o dofinansowanie projektów (m.in. informacje na temat zakładanych celów),
- danych pozyskanych od beneficjentów na temat zmian wywołanych realizacją interwencji, w tym ich opinie na temat użyteczności otrzymanego wsparcia,
- danych pozyskanych od osób odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie RPO WSL oraz ekspertów dziedzinowych z obszaru Osi Priorytetowej VI Transport.

W ramach badania zostaną zastosowane:

- analiza danych zastanych,
- wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej,
- wywiady/ankiety z beneficjentami Programu,
- wywiady z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej VI Transport.

Ponadto zastosowane podejście badawcze będzie uwzględniało zalecenia sformułowane przez KJE. Po otrzymaniu minimum metodologii określonym przez ministerstwo właściwe ds. rozwoju

w odniesieniu do niniejszego badania – zaproponowane podejście metodologiczne zostanie odpowiednio zweryfikowane.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ/IP: <ul style="list-style-type: none"> – dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/ centralnego systemu teleinformatycznego, – informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014, – dane kontaktowe beneficjentów.   • dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne. • dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL. • wiedza ekspercka z badanego obszaru.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II – III kwartał 2020 r
Szacowany koszt badania
120 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
<p>KJE planuje przygotować zalecenia wobec regionalnych badań wpływu inwestycji transportowych. Po ich otrzymaniu IZ RPO WSL zweryfikuje zakres i metodologię niniejszego badania o elementy, które znajdują się w zaleceniach przygotowanych przez KJE, a będą zasadne do przeanalizowania w badaniu IZ RPO WSL. Ponadto KJE będzie przekazywać wyniki modelowania dotyczącego wyliczenia WMDT oraz wskaźników gałęziowych – dane te będą pomocne w ocenie stopnia osiągnięcia celu w zakresie dostępności głównych szlaków drogowych województwa.</p> <p>Dodatkowo GUS pracuje nad ogólnokrajowym badaniem wzorców komunikacyjnych. Uzyskane dane mogą również być elementem warunkującym w pewnym stopniu zakres i metodologię niniejszego badania.</p>

16. Ewaluacja wpływu RPO WSL na lata 2014-2020 na rewitalizację społeczną, infrastrukturalną i gospodarczą regionu (w ramach Osi Priorytetowych IX i X)

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE PI 9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie, PI 9iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, PI 9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.</p> <p>Oś Priorytetowa X REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA PI 9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.</p> <p>FUNDUSZ: EFRR i EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Priorytetów inwestycyjnych 9i, 9iv, 9v oraz 9b RPO WSL, w tym stopnia osiągnięcia następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, • wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne, • wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, • wzrost dostępności do usług zdrowotnych w regionie, • wzrost liczby i stabilności miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej w regionie, • zwiększona aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanych Priorytetów inwestycyjnych.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytucznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego Priorytetu. Objęcie badaniem wskazanych PI Osi IX i X wynika z zasadności oceny łącznego oddziaływania RPO WSL w obszarze rewitalizacji społecznej, infrastrukturalnej i gospodarczej.</p> <p>Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.</p>	

Kryteria badania
Skuteczność Użyteczność Efektywność Przewidywana trwałość Komplementarność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none"> • Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych: <ul style="list-style-type: none"> – wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, – wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne, – wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, – wzrost dostępności do usług zdrowotnych w regionie, – wzrost liczby i stabilności miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej w regionie, – zwiększona aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny?   • Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany stopniem osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany? • Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych? • Czy i jakie negatywne efekty rewitalizacji są obserwowane? • Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów (z uwzględnieniem charakterystyki ostatecznych odbiorów wsparcia i specyfiki wykorzystywanych instrumentów wsparcia) a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów? • Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji? • Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian? • Jak oceniana jest komplementarność realizowanych działań w ramach Programu i jakie przyniosła efekty? • Jaka jest skala osiągniętej komplementarności wdrożonej interwencji z PO Pomoc Żywnościowa? • Jaka jest charakterystyka grup wspartych w ramach PI 9i oraz 9v (z uwzględnieniem poszczególnych wymiarów zagrożenia wykluczeniem społecznym)? • Jak należy ocenić wdrażanie instrumentów terytorialnych w ramach ocenianych PI? • Jak ocenia się projekty wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju, na które została przeznaczona specjalna pula środków w ramach Osi IX?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Przewiduje się ewaluację wpływu bazującą na teorii. W ramach badania odtworzona zostanie logika interwencji wraz z mechanizmami zapewniania komplementarności interwencji oraz oceniony postęp we wdrażaniu założonych efektów. Ponadto w odniesieniu do Osi IX analiza logiki interwencji będzie

uwzględniać ukierunkowanie interwencji na poszczególne grupy docelowe. Analizie poddane zostaną mechanizmy oddziaływania interwencji na sytuację ostatecznego odbiorcy wsparcia, z uwzględnieniem kontekstu interwencji, sytuacji odbiorcy, rodzaju i jakości oferowanego wsparcia.

W odniesieniu do PI 9b możliwe będzie porównanie sytuacji na obszarze rewitalizowanym do zmian na poziomie całych miejscowości, w których wspierane były działania rewitalizacyjne lub porównywalnych miejscowości. Zakres porównań może zostać ograniczony do tych obszarów, dla których dostępne będą dane statystyczne. W zależności od postępu we wdrażaniu projektów rozważony zostanie schemat badania na bazie analizy przypadków.

Dodatkowo ocenie efektów służyć będą okresowe badania zlecane przez IZ RPO WSL 2014-2020 dotyczące Oszacowania uzyskanych wartości wskaźnika rezultatu EFRR - *Liczba funkcjonujących form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny* (PI 9b) oraz wskaźników rezultatu długoterminowego wsparcia EFS – *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)* (PI 9i) i *Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych* (PI 9v). Pojęcie aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny zostanie doprecyzowane przez ewaluatora zewnętrznego w ramach pierwszego badania dotyczącego oszacowania wartości przedmiotowego wskaźnika.

W badaniu konieczne będzie uwzględnienie obszernego komponentu jakościowego, który koncentrował się będzie na zrozumieniu mechanizmów oddziaływania wspieranych interwencji na promowanie włączenia społecznego, walki z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.

W ramach badania zostaną zastosowane:

- analizy danych zastanych, w tym dokumentów programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących,
- wywiady z beneficjentami,
- wywiady/ankiety z ostatecznymi odbiorcami wsparcia,
- wywiady z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne i X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/ centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
  - dane kontaktowe ostatecznych odbiorców wsparcia,
  - wyniki badań zleczanych przez IZ RPO WSL 2014-2020 dotyczących *Oszacowania uzyskanych wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego wsparcia EFS oraz wskaźnika rezultatu EFRR,*
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej (w tym trendy) dotyczące zmian na obszarach rewitalizowanych,
- dane pozyskane od beneficjentów, ostatecznych odbiorców wsparcia i osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III – IV kwartał 2020 r.
Szacowany koszt badania
140 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze

17. Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowych XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego oraz XII Infrastruktura edukacyjna.

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO</p> <p>PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia</p> <p>PI 10iii wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.</p> <p>10iv lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu zrealizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami</p> <p>Oś Priorytetowa XII INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA</p> <p>PI 10a inwestycje w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej</p> <p>FUNDUSZ: EFS, EFRR</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie dotychczasowych efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach Osi Priorytetowej XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego oraz XII Infrastruktura edukacyjna, w tym stopnia osiągnięcia celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w województwie śląskim, • wzrost dostępu do wysokiej jakości oferty kształcenia ogólnokształcącego, • uzyskiwanie kwalifikacji lub zdobywanie i poprawa kompetencji w zakresie umiejętności cyfrowych i języków obcych dorosłych mieszkańców województwa śląskiego, w szczególności osób starszych oraz osób o niskich kwalifikacjach, • wzrost zatrudnienia wśród absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego poprzez poprawę efektywności realizowanego wsparcia, • zwiększona liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego, • zwiększone kompetencje uczniów szkół kształcących w zawodach, • zwiększona liczba osób odwiedzających instytucje paramuzealne. <p>Celem badania jest również ocena możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników docelowych w ramach badanej Osi Priorytetowej.</p>	

Uzasadnienie badania
<p>Obowiązek ewaluacji wynika z zapisów Rozporządzenia ogólnego (art. 56) oraz Wytycznych w zakresie ewaluacji – co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego Priorytetu. Zgodnie z Wytycznymi badanie może obejmować więcej niż jedną oś Priorytetową.</p> <p>Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.</p>
Kryteria badania
<p>Skuteczność Efektywność Użyteczność Przewidywana trwałość Komplementarność</p>
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none"> • Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów szczegółowych: <ul style="list-style-type: none"> – wzrost dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w województwie śląskim, – wzrost dostępu do wysokiej jakości oferty kształcenia ogólnokształcącego, – uzyskiwanie kwalifikacji lub zdobywanie i poprawa kompetencji w zakresie umiejętności cyfrowych i języków obcych dorosłych mieszkańców województwa śląskiego, w szczególności osób starszych oraz osób o niskich kwalifikacjach, – wzrost zatrudnienia wśród absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego poprzez poprawę efektywności realizowanego wsparcia, – zwiększona liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego, – zwiększone kompetencje uczniów szkół kształcących w zawodach, – zwiększona liczba osób odwiedzających instytucje paramuzealne.   • Jaki jest wpływ Programu (efekt netto), rozumiany stopniem osiągnięcia wskaźników, na zaobserwowane zmiany? • Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych? • Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów? • Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji? • Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian? • Jak należy ocenić komplementarność projektów realizowanych w ramach Osi XI i XII? • Jak należy ocenić wdrażanie instrumentów terytorialnych w ramach Osi XI i XII? • Jak należy ocenić procedurę pozakonkursową zastosowaną w Priorytecie XII?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne

W badaniu zostanie wykorzystane podejście oparte na teorii. Ważnym elementem badania będzie odtworzenie logiki interwencji obu Osi Priorytetowych. Następnie zostaną zidentyfikowane kluczowe elementy systemu wdrażania i zarządzania programem, które mogą mieć znaczenie dla osiągnięcia celów osi. W tej części badania wykorzystywana będzie przede wszystkim analiza danych zastanych oraz techniki jakościowe.

Do oceny dotychczasowych efektów przewiduje się wykorzystanie metod kontrfaktycznych – porównanie instytucji lub grup które zostały objęte wsparciem z tymi, które tego wsparcia nie otrzymały. Przewiduje się zastosowanie następujących metod badawczych:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących,
- wywiady/ankiety z beneficjentami Programu w ramach Priorytetów XI i XII RPO,
- wywiady/ankiety z ostatecznymi odbiorcami wsparcia w ramach Priorytetu XI RPO,
- metody kontrfaktyczne,
- wywiady z ekspertami dziedzinowymi z obszaru Osi Priorytetowej XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego oraz XII Infrastruktura edukacyjna.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane instytucji/osób, które nie zostały objęte wsparciem,
- dane pozyskane od beneficjentów, ostatecznych odbiorców wsparcia, osób wdrażających i programujących RPO WSL oraz instytucji/osób nieobjętych wsparciem,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

IV kwartał 2018 – I kwartał 2019 r.

Szacowany koszt badania

150 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

18. Ewaluacja skuteczności wybranych programów dotyczących diagnostyki i profilaktyki zdrowotnej.

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY PI 8vi aktywne i zdrowe starzenie się Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE PI 9iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym FUNDUSZ: EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa/wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu ocenę skuteczności zaprogramowanego wsparcia w ramach PI 8vi aktywne i zdrowe starzenie się oraz PI 9 iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, w tym sprawdzenie możliwości osiągnięcia ich celów szczegółowych, umożliwiające podjęcie ewentualnych środków zaradczych pod kątem modyfikacji narzędzi wdrożeniowych zapewniających realizację założonych w RPO WSL 2014-2020 wskaźników.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>W ramach RPO WSL 2014-2020 przewidziano możliwość wdrażania programów zdrowotnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dotyczących rehabilitacji leczniczej, ułatwiających powroty do pracy i utrzymanie zatrudnienia we współpracy z pracodawcami; • w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów m.in. jelita grubego, piersi, szyjki macicy; • dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu; • ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, z uwzględnieniem działań szkoleniowych; • w zakresie przekwalifikowania osób starszych pracujących w trudnych warunkach, pozwalające im na zdobycie kwalifikacji do wykonywania prac, które będą uwzględniały ich umiejętności i stan zdrowia; • dotyczących działań przeciwdziałającym negatywnym procesom demograficznym poprzez zapewnienie dostępu do usług zdrowotnych w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - kompleksowej opieki nad matką i dzieckiem, - wczesnej diagnostyki i leczenia wad rozwojowych dzieci, - diagnozowania i leczenia chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży zwiększających zagrożenie ubóstwem w przyszłości, - opracowania i wdrożenia programów rehabilitacji leczniczej dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i z niepełnosprawnościami, <p>Realizacja wsparcia w ramach ww. programów powinna służyć implementacji narzędzi interwencji EFSI określonych w Policy Paper dla ochrony zdrowia a także korespondować z NPZ, którego głównym celem jest poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszanie nierówności w zdrowiu, osiąganym poprzez:</p>	

- kształtowanie prozdrowotnego stylu życia społeczeństwa,
- tworzenie środowiska życia, pracy i nauki sprzyjających zdrowiu,
- aktywizację jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych do działań na rzecz zdrowia.

W związku z powyższym zadaniem władz regionalnych jest podjęcie działań pozwalających przeciwdziałać negatywnym skutkom trendów epidemiologicznych. W celu uniknięcia sytuacji kreowania wielu programów zdrowotnych o charakterze lokalnym (np. na poziomie gminy i powiatu), wspierane będą Regionalne Profilaktyczne Programy Zdrowotne, których jednym z elementów wdrożeniowych będą konkursy w ramach RPO WSL, w których udział będą mogli brać lokalni aktorzy polityki zdrowotnej, w tym jednostki samorządu terytorialnego, podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą, organizacje pozarządowe, których statutowa działalność związana jest z promocją zdrowia. Regionalne Profilaktyczne Programy Zdrowotne (RPPZ) będą opracowywane w odpowiedzi na zdiagnozowane w regionie problemy zdrowotne i będą tworzone zgodnie ze schematem programu zdrowotnego oraz będą opiniowane przez Agencję Oceny Technologii Medycznych.

Istota powyższych działań tkwi w odpowiednim zaprogramowaniu działań i ze względu na ich wieloaspektowy charakter wymaga bieżącej ewaluacji właściwego ukierunkowania wsparcia. Zachodzi zatem konieczność analizy dotychczasowego wdrażania wskazanego PI w celu oceny osiągniętych efektów warunkowanych wymienionymi ograniczeniami, identyfikacji napotkanych trudności we wdrażaniu wsparcia oraz wdrożenia ewentualnych zmian, umożliwiających skuteczniejszą i bardziej efektywną realizację Programu.

Kryteria badania

Przewidywana skuteczność

Dotychczasowa efektywność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy zaproponowane oraz udzielone dotychczas wsparcie jest skuteczne i zapewnia dotarcie do grup docelowych oraz ich odpowiednią responsywność, tzn. czy i w jakim stopniu umożliwi osiągnięcie celów szczegółowych interwencji przewidujących wdrażanie programów zdrowotnych: poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy oraz wzrost dostępności i usług w regionie? Czy założone cele i wartości wskaźników zostaną osiągnięte w zaplanowanym czasie?
- Jak oceniana jest dotychczasowa efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jakie czynniki przyczyniają się do realizacji założonego celu a jakie bariery utrudniają osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Czy przyjęte ramy profilowania wsparcia w Priorytecie inwestycyjnym 8vi wskazane w opisie kierunkowych zasad wyboru projektów RPO oraz w SZOOP pozwolą na osiągnięcie celu (w tym założenia przyjęte w obszarze rewitalizacji obszarów zdegradowanych dla poddziałania 8.3.1), czy potrzebne/rekomendowane są inne, dodatkowe narzędzia, które mogłyby wpłynąć na efektywność udzielanego wsparcia?
- Jakie można wskazać rozwiązania niwelujące zidentyfikowane problemy we wdrażaniu zaplanowanego wsparcia?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanego Priorytetu inwestycyjnego. Odtworzenie logiki interwencji powinno pokazywać schemat logiczny wsparcia z uwzględnieniem relacji pomiędzy realizowanymi działaniami, a oczekiwanymi efektami oraz przyjęte założenia i warunki wdrażania Programu.

Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Odtworzona logika powinna uwzględniać perspektywę możliwie szerokiego grona osób, związanych z programowaniem, wdrażaniem i oceną wspartych projektów.

Po fazie koncepcyjnej badania, przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji pod kątem osiągnięcia założonego celu, z wykorzystaniem m.in. następujących technik badawczych:

- analizy danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, wytycznych horyzontalnych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiadów z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej,
- wywiadów/ ankiet z beneficjentami Programu,
- wywiadów z ekspertami z zakresu ochrony zdrowia.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II-III kwartał 2021 r.

Szacowany koszt badania

100 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

Badanie dotyczące skuteczności wybranych programów dotyczących diagnostyki i profilaktyki zdrowotnej będzie realizowane dwukrotnie: w latach 2021 oraz 2023.

19. Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, wskaźników rezultatu EFS i EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Wszystkie Priorytety inwestycyjne dla Osi Priorytetowych (dotyczy wspólnych wskaźników rezultatu długoterminowego): Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO</p> <p>Wybrane Priorytety inwestycyjne (dotyczy pozostałych wskaźników, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne): Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY PI 8i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników PI 8 iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY PI 8iv równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za tę samą pracę</p> <p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE PI 9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie PI 9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia</p> <p>Oś Priorytetowa X REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA PI 9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów wiejskich i miejskich</p> <p>Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia</p> <p>FUNDUSZ: EFS, EFRR</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going

Cel badania
W ramach badania zostaną oszacowane wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w oparciu o populację uczestników projektów, którzy ukończyli udział w projektach od 1 lipca 2018 r. do 31 grudnia 2020 r., w oparciu o populację mikroprzedsiębiorstw utworzonych od 30 czerwca 2016 r. do 30 grudnia 2018, przedsiębiorstw społecznych, które utworzyły miejsca pracy od 30 czerwca 2016 r. do 30 grudnia 2018 r. W ramach ewaluacji zostaną również oszacowane wartości wskaźników rezultatu EFRR i EFS, których monitorowanie wymaga realizacji badań (wśród populacji miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, miejsc wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie od 31 grudnia 2016 r. do 30 czerwca 2019 r., funkcjonujących form aktywizacji ludności).
Uzasadnienie badania
Obowiązek oszacowania wartości wskaźników wynika z zapisów RPO WSL na lata 2014-2020, Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego oraz Rozporządzenie w sprawie EFS. W ramach badania zostaną oszacowane wartości następujących wskaźników: <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu (K,M); • Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (K, M); • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (K, M); • Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego; • Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych; • Liczba funkcjonujących form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny; • Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS; • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS; • Liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek sześć miesięcy po opuszczeniu programu (K,M); • Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (K, M).
Kryteria badania
Skuteczność
Trwałość
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none"> • Jaka jest liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu w badanym okresie sprawozdawczym? • Jaka jest liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w badanym okresie sprawozdawczym? • Jaka jest liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym kobiet i mężczyzn) pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w badanym okresie sprawozdawczym?

- Jaka jest liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba funkcjonujących form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jak ocenia się możliwość osiągnięcia wartości docelowych ww. wskaźników?
- Jakie czynniki mogą wpłynąć na nieosiągnięcie wartości docelowych wskaźników?
- Jakie należy przedsięwziąć środki zaradcze aby zapobiec ewentualnym problemom w osiągnięciu wartości docelowych wskaźników?

Odnosnie wspólnych długoterminowych wskaźników rezultatu dotyczących uczestników:

- Jaka jest liczba osób (w tym kobiet i mężczyzn) znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób (w tym kobiet i mężczyzn) pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących (w tym kobiet i mężczyzn), łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek sześć miesięcy po opuszczeniu programu?
- Jaka jest liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej (w tym kobiet i mężczyzn), pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W przypadku wskaźników rezultatu długoterminowego EFS zostanie wykorzystane podejście ilościowe określone w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku pozostałych wskaźników dominować będzie również podejście ilościowe (wywiady kwestionariuszowe lub ankiety).

W ramach badania wykorzystane będą również dane zastane (dokumentacja projektowa oraz dane ze statystyki publicznej).

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane kontaktowe uczestników projektów podane w LSI 2014/centralnym systemie teleinformatycznym,
  - dane beneficjentów,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej/informacje z instytucji posiadających stosowne dane.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III-IV kwartał 2021 r.

Szacowany koszt badania
80 000 zł.
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
<p>W celu zachowania jednakowych standardów pomiaru wskaźników długoterminowych EFS szacowanie wartości wskaźników będzie się odbywało zgodnie z wymaganiami metodologicznymi zawartymi w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, załącznik nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w badaniach ewaluacyjnych.</p> <p>Ze względu na zapisy Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, załącznik nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w badaniach ewaluacyjnych, dla wskaźnika Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki źródłem danych będzie badanie wieloletnie realizowane na zlecenie ministerstwa właściwego ds. rozwoju.</p> <p>W celu wypełnienia zapisów Programu oraz Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, ewaluacja w zbliżonym zakresie, dotycząca oceny uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego oraz wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL, będzie realizowana cyklicznie. Badanie będzie realizowane również w latach: 2017, 2019, 2024 (na podstawie wymagań Wytycznych) oraz w 2023 (na podstawie zapisów Programu).</p>

20. Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WSL

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Badanie będzie obejmować wszystkie osie Priorytetowe.	
FUNDUSZ: EFS, EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie podsumowania dotychczasowych efektów realizacji RPO WSL 2014-2020.	
Uzasadnienie badania	
<p>Badanie podsumowujące efekty programu operacyjnego zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia we wszystkich programach operacyjnych na mocy Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego .</p> <p>Badanie to wprost realizuje zapisy Rozporządzenia ogólnego art. 114 ust 2: „Do dnia 31 grudnia 2022 r. instytucje zarządzające przekazują Komisji, w odniesieniu do każdego programu operacyjnego, sprawozdanie zawierające podsumowanie wyników ewaluacji przeprowadzonych podczas okresu programowania i głównych produktów oraz rezultatów programu operacyjnego, przedstawiając omówienie przekazanych informacji.”</p>	
Kryteria badania	
Skuteczność Efektywność Użyteczność Trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
Prowadzone analizy będą zmierzały do udzielenia wyczerpującej odpowiedzi na temat efektów poszczególnych Osi Priorytetowych RPO WSL 2014-2020 oraz wpływu Programu na zmiany wskaźników rezultatu strategicznego. Analizie i ocenie zostanie poddany stopień osiągnięcia celów Programu. Szczegółowo struktura raportu powinna uwzględniać wkład Programu w realizację celów Strategii Europa 2020. Zakres raportu zostanie prawdopodobnie zdefiniowany przez Komisję Europejską.	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
Niniejsze badanie będzie opierało się na analizie danych wtórnych w szczególności pochodzących z systemu monitorowania oraz bazować będzie na syntezie przeprowadzonych wcześniej ewaluacji. Ponadto w ramach badania zostanie zastosowana: <ul style="list-style-type: none"> • analiza dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej, danych związanych z realizacją projektów, • analiza statystyczna i ekonometryczna, • wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących. 	

Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ/IP: <ul style="list-style-type: none"> – dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/ centralnego systemu teleinformatycznego – informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,   • dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne, • dane pozyskane od osób wdrażających i programujących RPO WSL, • dane pochodzące z zebranych i przeanalizowanych badań ewaluacyjnych.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III kwartał 2021 r. – II kwartał 2022 r.
Szacowany koszt badania
100 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
Pewien poziom koordynacji przedmiotowego badania w ramach poszczególnych IZ RPO zapewniony przez KJE może zwiększyć użyteczność badań i pozwolić na syntezę uzyskanych wyników. W związku z powyższym rozważone zostanie wydanie zaleceń przez KJE do zakresu i sposobu przeprowadzenia niniejszej ewaluacji.

21. Ewaluacja wkładu Programu w realizację unijnej strategii EU 2020 oraz wpływu na PKB i poziom bezrobocia w województwie śląskim

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Badanie będzie obejmować wszystkie osie Priorytetowe.	
FUNDUSZ: EFS, EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie oceny wpływu RPO WSL 2014-2020 na rozwój społeczno – gospodarczy województwa i realizację celów Strategii Europa 2020.	
Uzasadnienie badania	
Badanie realizuje zapisy Rozporządzenia ogólnego, w szczególności art. 54 ust 1: „...Wpływ programów jest ewaluowany w świetle zadań każdego z EFSI w odniesieniu do wymiernych celów unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, i z uwzględnieniem wielkości programu, w odniesieniu do PKB oraz poziomu bezrobocia na terenie objętym programem, w stosownych przypadkach”.	
Kryteria badania	
Skuteczność Użyteczność Efektywność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Jaki jest wpływ realizacji RPO WSL 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa śląskiego, w tym w szczególności na: <ul style="list-style-type: none"> – poziom bezrobocia? – PKB? – Inne, wybrane wskaźniki uzyskane w procesie prognozowania makroekonomicznego? • Czy udzielone wsparcie było skuteczne pod kątem wdrażania celów Strategii EU2020, tzn. w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów Strategii? • Jakie czynniki/ mechanizmy wzmacniały a jakie ograniczały powodzenie projektów przyczyniających się do realizacji celów Strategii EU 2020? • Jakie inwestycje w największym stopniu wpisały się w realizację celów Strategii EU 2020? W jakim stopniu inwestycje te zrealizowały cele Programu? • Jak oceniana jest użyteczność wsparcia zbieżnego z celami Strategii EU 2020, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych? • Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji? 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	

Wpływ Programu na sytuację społeczno-gospodarczą województwa zostanie oceniony z wykorzystaniem analiz makroekonomicznych. IZ będzie zobowiązana do przekazania w odpowiednim terminie zestawień dotyczących faktycznej i planowanej realizacji RPO WSL. Dane będą generowane z centralnego systemu teleinformatycznego. Na tej podstawie w ministerstwie właściwym ds. rozwoju zostaną przeprowadzone analizy makroekonomiczne wykorzystujące modele ekonomiczne. Dane zostaną udostępnione IZ i zostaną następnie (w oparciu głównie o badania jakościowe (wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących) oraz analizę danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów) pogłębione, zinterpretowane i przedstawione w raporcie z badania. W ramach badania zidentyfikowane zostaną dobre praktyki. Ważnym elementem będzie synteza dotychczas zrealizowanych ewaluacji i innych badań.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - Dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/ centralnego systemu teleinformatycznego
  - Informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014.
- dane pozyskane od osób zajmujących się programowaniem i wdrażaniem RPO WSL 2014-2020.
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne.
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej.
- wnioski z wcześniejszych badań (np. badanie „Analiza wkładu Programu w realizację unijnej strategii EU 2020”, które planowane jest do przeprowadzenia w 2018-2019 r. przez IZ RPO WSL).
- w przypadku realizacji analizy makroekonomicznej dla regionów przez ministerstwo właściwe ds. rozwoju, IZ RPO WSL 2014-2020 będzie zobowiązana do przekazania KJE zestawień dotyczących faktycznej i planowanej realizacji RPO WSL 2014-2020. Dane będą możliwe do wygenerowania z SL 2014.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III kwartał 2021 r. - I kwartał 2022 r.

Szacowany koszt badania

70 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

22. Ewaluacja dotycząca efektywności wsparcia projektów EFS w obszarze profilaktyki i diagnostyki zdrowotnej w ramach RPO WSL 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY PI 8vi aktywne i zdrowe starzenie się.</p> <p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE PI 9iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym</p> <p>FUNDUSZ: EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Badanie ma na celu sprawdzenie efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) wsparcia udzielonego w ramach PI 8vi aktywne i zdrowe starzenie się oraz PI 9iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, w tym stopnia osiągnięcia następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy • wzrost dostępności do usług zdrowotnych w regionie. <p>Wskazane zostaną czynniki, które przyczyniły się do osiągnięcia zamierzonych efektów oraz bariery, które to utrudniły.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Konieczność przeprowadzenia badania wynika z zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020. Zgodnie z przedmiotowym dokumentem IZ RPO zapewnia, że rezultaty i produkty wdrożenia regionalnych programów zdrowotnych zostaną poddane ewaluacji.</p>	
Kryteria badania	
<p>Skuteczność Użyteczność Efektywność Trwałość Komplementarność</p>	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celu szczegółowego: <ul style="list-style-type: none"> – poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy, – wzrost dostępności do usług zdrowotnych w regionie? 	

- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jaka jest trwałość osiągniętych zmian?
-

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanego Priorytetu Inwestycyjnego. Odtworzenie logiki interwencji powinno pokazywać schemat logiczny wsparcia z uwzględnieniem relacji pomiędzy zrealizowanymi działaniami a założonymi celami. Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji pod kątem osiągnięcia założonego celu, z wykorzystaniem m.in. następujących technik badawczych:

- analizy danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiadów z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej,
- wywiadów z ekspertami z zakresu ochrony zdrowia,
- studiów przypadku.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I-II kwartał 2023 r.

Szacowany koszt badania

120 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

23. Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS oraz wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY</p> <p>PI 8i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</p> <p>PI 8 iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY</p> <p>PI 8iv równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za tę samą pracę</p> <p>PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE</p> <p>PI 9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie</p> <p>PI 9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia</p> <p>Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO</p> <p>PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia</p>	
FUNDUSZ: EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
<p>W ramach badania zostaną oszacowane wskaźniki rezultatu długoterminowego EFS w oparciu o populację uczestników projektów, którzy ukończyli udział w projektach od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2022 r., w oparciu o populację mikroprzedsiębiorstw, które zostały utworzone od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2020 r. oraz przedsiębiorstwa społeczne, które stworzyły miejsca pracy od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2020 r. W ramach ewaluacji zostaną również oszacowane wskaźniki rezultatu EFS, których monitorowanie wymaga realizacji badań (m.in. w ramach populacji miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, miejsc wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2021 r.).</p>	

Uzasadnienie badania
<p>Obowiązek oszacowania wartości wskaźników wynika z zapisów RPO WSL na lata 2014-2020. W ramach badania oszacowane zostaną następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu; • Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek); • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (K, M); • Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego; • Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych; • Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS; • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.
Kryteria badania
<p>Skuteczność Trwałość</p>
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none"> • Jaka jest liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu? • Jaka jest liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)? • Jaka jest liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym kobiet i mężczyzn) pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)? • Jaka jest liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego? • Jaka jest liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych? • Jaka jest liczba funkcjonujących form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny? • Jaka jest liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS? • Jaka jest liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS? • Jak ocenia się możliwość osiągnięcia wartości docelowych ww. wskaźników? • Jakie czynniki mogą wpłynąć na nieosiągnięcie wartości docelowych wskaźników? • Jakie należy przedsięwziąć środki zaradcze aby zapobiec ewentualnym problemom w osiągnięciu wartości docelowych wskaźników?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne

W przypadku wskaźników rezultatu długoterminowego EFS zostanie wykorzystane podejście ilościowe określone w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku pozostałych wskaźników dominować będzie również podejście ilościowe (wywiady kwestionariuszowe lub ankiety).

W ramach badania wykorzystane będą również dane zastane (dokumentacja projektowa oraz dane ze statystyki publicznej).

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - Dane kontaktowe uczestników projektów podane w LSI 2014/centralnym systemie teleinformatycznym
  - Dane beneficjentów
  - Informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014.
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej/ informacje z instytucji posiadających stosowne dane.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III- VI kwartał 2023 r.

Szacowany koszt badania

80 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

W celu zachowania jednakowych standardów pomiaru wskaźników długoterminowych EFS szacowanie wartości wskaźników będzie się odbywało zgodnie z wymaganiami metodologicznymi zawartymi w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, załącznik nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w badaniach ewaluacyjnych.

W celu wypełnienia zapisów Programu oraz Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, ewaluacja w zbliżonym zakresie, dotycząca oceny uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego oraz wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL, będzie realizowana cyklicznie. Badanie będzie realizowane również w latach: 2017, 2019, 2021, 2024 (na podstawie wymagań Wytycznych).

24. Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS oraz wskaźników rezultatu EFS i EFRR oraz weryfikacja stopnia uzyskania wartości docelowych wskaźników rezultatu i rezultatu długoterminowego, dla których źródłem jest badanie ewaluacyjne

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Wszystkie Priorytety inwestycyjne dla Osi Priorytetowych (dotyczy wspólnych wskaźników rezultatu długoterminowego):</p> <p>Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO</p> <p>Wybrane Priorytety inwestycyjne (dotyczy pozostałych wskaźników, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne):</p> <p>Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY PI 8i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników PI 8 iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY PI 8iv równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za tę samą pracę PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE PI 9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie PI 9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia</p> <p>Oś Priorytetowa X REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA PI 9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów wiejskich i miejskich</p> <p>Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia</p> <p>FUNDUSZ: EFS, EFRR</p>

Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa/wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going/ex post
Cel badania	
<p>W ramach badania zostaną oszacowane wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w oparciu o populację uczestników projektów, którzy ukończyli udział w projektach od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r., w oparciu o populację mikroprzedsiębiorstw, które uzyskały wsparcie do 31 grudnia 2021 r., populację przedsiębiorstw społecznych, które utworzyły miejsca pracy do 31 grudnia 2021 r. (nieobjęte wcześniejszymi badaniami), populacji miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, miejsc wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie do 30 czerwca 2022 r. oraz form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny, które funkcjonowały w dniu 31 grudnia 2023 r.</p> <p>Ponadto w ramach badania zostanie zweryfikowany osiągnięty poziom wartości docelowych wskaźników rezultatu, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Obowiązek oszacowania wartości wskaźników wynika z zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego, RPO WSL na lata 2014-2020 oraz Rozporządzenie w sprawie EFS. W ramach badania zostaną zebrane dane pozwalające na oszacowanie wartości następujących wskaźników:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu (K, M); • Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (K, M); • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (K, M); • Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego; • Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych; • Liczba funkcjonujących form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny; • Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS; • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS; • Liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek sześć miesięcy po opuszczeniu programu (K, M); • Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (K, M). <p>Istnieje również konieczność weryfikacji stopnia osiągniętych wartości docelowych wskaźników rezultatu, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu; • Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek); 	

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (K, M);
- Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego;
- Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych;
- Liczba funkcjonujących form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny;
- Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS;
- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.

Kryteria badania

Skuteczność

Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Jaka jest liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym kobiet i mężczyzn) pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych w badanym okresie sprawozdawczym?
- Czy zostały osiągnięte wartości docelowe wskaźników, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne?
- Jakie czynniki ułatwiły a jakie utrudniły osiągnięcie wartości docelowych wskaźników?

Odnośnie wspólnych długoterminowych wskaźników rezultatu dotyczących uczestników:

- Jaka jest liczba osób (w tym kobiet i mężczyzn) znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób (w tym kobiet i mężczyzn) pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w badanym okresie sprawozdawczym?
- Jaka jest liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących (w tym kobiet i mężczyzn), łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek sześć miesięcy po opuszczeniu programu?
- Jaka jest liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej (w tym kobiet i mężczyzn), pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W przypadku wskaźników rezultatu długoterminowego EFS zostanie wykorzystane podejście ilościowe określone w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

W celu weryfikacji wartości osiągniętych wskaźników zostaną wykorzystane wyniki badań przeprowadzonych w latach 2017, 2019, 2021, 2023.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane kontaktowe uczestników projektów podane w LSI 2014/centralnym systemie teleinformatycznym,
  - dane beneficjentów,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej/ informacje z instytucji posiadających stosowne dane.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III-IV kwartał 2024 r.⁸

Szacowany koszt badania

80 000 zł.

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

W celu zachowania jednakowych standardów pomiaru wskaźników długoterminowego EFS szacowanie wartości wskaźników będzie się odbywało zgodnie z wymaganiami metodologicznymi zawartymi w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, załącznik nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w badaniach ewaluacyjnych.

Ze względu na zapisy Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, załącznik nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w badaniach ewaluacyjnych, dla wskaźnika Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki źródłem danych będzie badanie wieloletnie realizowane na zlecenie ministerstwa właściwego ds. rozwoju.

W celu wypełnienia zapisów Programu oraz Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, ewaluacja w zbliżonym zakresie, dotycząca oceny uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego oraz wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL, będzie realizowana cyklicznie. Badanie będzie realizowane również w latach: 2017, 2019, 2021, (na podstawie wymagań Wytycznych) oraz w 2023 (na podstawie zapisów Programu).

⁸ Wskazana data wynika z obowiązku monitorowania wskaźników długoterminowych EFS. Badanie zostanie zrealizowane w przypadku dostępności środków.

POZOSTAŁE BADANIA WSPOMAGAJĄCE PROCES ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA PROGRAMU

25. Ewaluacja ex post RPO WSL na lata 2007-2013

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Badanie będzie obejmować wszystkie osie Priorytetowe.	
FUNDUSZ: EFS, EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem badania ewaluacyjnego będzie podsumowanie i ocena efektów RPO WSL na lata 2007-2013	
Uzasadnienie badania	
<p>Konieczność dokonania podsumowania efektów wdrażania Programu w regionie w celu oceny stopnia osiągnięcia założonych celów RPO WSL. Ponadto wnioski z oceny ex post RPO WSL na lata 2007-2013 mogą posłużyć realizacji obecnie wdrażanego Programu.</p> <p>Komisja Europejska w swoich dokumentach metodologicznych zachęca do takiego podejścia. Dodatkowo krajowe doświadczenia w zakresie realizacji ewaluacji ex post NPR 2004-2006 wskazują na bardzo wysoką użyteczność uzyskanych wyników.</p>	
Kryteria badania	
Skuteczność Użyteczność Efektywność Przewidywana trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych Programu? • Jaka była skuteczność zaprojektowanego systemu zarządzania i wdrażania RPO WSL z uwzględnieniem posiadanych zasobów ludzkich, materialnych i finansowych (ocenie należy poddać instytucje wchodzące w skład systemu oraz procedury przez nie stosowane)? • Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych? • Czy zaprogramowane wsparcie spełniło oczekiwania adresatów i przyczyniło się do rozwiązania zidentyfikowanych problemów? • Jaki był wpływ czynników zewnętrznych na wdrażane interwencje? • Jakie były sukcesy interwencji a jakie problemy napotkano? Jakie czynniki przyczyniły się do sukcesu/ porażki interwencji wdrażanych w ramach Programu? • Czy wdrożone instrumenty i rozwiązania pomocy okazały się adekwatne? Czy podobne efekty można było osiągnąć przy wykorzystaniu innych instrumentów? 	

- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji, z uwzględnieniem jednostkowych kosztów inwestycji?
- Jaka jest trwałość zrealizowanych działań? Skutki interwencji których działań będą najdłużej odczuwane?
- Jakie można zdefiniować wnioski i rekomendacje dla realizacji RPO WSL 2014-2020?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Ocena wpływu interwencji obejmie ewaluację opartą na teorii. Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanych Osi Priorytetowych. Odtworzenie logiki interwencji powinno pokazywać schemat logiczny wsparcia z uwzględnieniem relacji pomiędzy realizowanymi działaniami, a oczekiwanymi efektami oraz przyjęte założenia i warunki wdrażania Programu.

Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Odtworzona logika powinna uwzględniać perspektywę możliwie szerokiego grona osób, związanych z programowaniem, wdrażaniem i oceną wspartych projektów.

Po fazie koncepcyjnej badania, przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji, z wykorzystaniem m.in. następujących danych zastanych i wywołanych:

- danych monitoringowych, uwzględniających informacje o poziomie realizacji wskaźników,
- danych z dokumentów programowych, w tym uwzględniających kontekst realizowanych działań,
- informacji pochodzących z wniosków o dofinansowanie projektów (m.in. informacje na temat zakładanych celów, zrealizowanych działań),
- danych pozyskanych od beneficjentów na temat zmian wywołanych realizacją interwencji, w tym ich opinii na temat użyteczności otrzymanego wsparcia,
- danych pozyskanych od osób odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie RPO WSL oraz ekspertów dziedzinowych z obszarów wsparcia Programu.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP2:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- raporty ewaluacyjne dotyczące ocenianego przedmiotu,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I – II kwartał 2016 r.

Szacowany koszt badania
150 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze

26. Ewaluacja dotycząca wdrażania zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś Priorytetowa III KONKURENCYJNOŚĆ MSP</p> <p>PI 3a promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości</p>
<p>Oś Priorytetowa IV EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA</p> <p>PI 4a wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych</p> <p>PI 4c wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym</p> <p>PI 4e promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu</p>
<p>Oś Priorytetowa V OCHRONA ŚRODOWISKA I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW</p> <p>PI 6a inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie</p> <p>PI 6b inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie</p> <p>PI 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę</p>
<p>Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY</p> <p>PI 8i: dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalny inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</p> <p>PI 8iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p>
<p>Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY</p> <p>PI 8iv równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę</p> <p>PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>PI 8vi: aktywne i zdrowe starzenie się</p>
<p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE</p>

PI 9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie

PI 9iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym

Oś Priorytetowa X REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA

PI 9a inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych

PI 9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich

Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO

PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia

PI 10iii wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji

PI 10iv lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu zrealizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami

Oś Priorytetowa XII INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA

PI 10a inwestycje w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej

FUNDUSZ: EFS i EFRR

Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania jest ocena zaprojektowanego sposobu wdrażania zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego w ramach RPO WSL na lata 2014-2020	
Uzasadnienie badania	
W ramach RPO WSL zakłada się szerokie zastosowanie zintegrowanego podejścia terytorialnego. Jest to nowy instrument zaproponowany dla perspektywy 2014-2020, choć warto podkreślić, że w latach 2007-2013 w RPO WSL realizowane były unikalne w skali kraju instrumenty terytorialne tj. Programy Rozwoju Subregionów (PRS).	

Zintegrowane podejście terytorialne będzie wdrażane na obszarach czterech subregionów: Centralnego, Północnego, Południowego i Zachodniego, które charakteryzują się wewnętrznymi powiązaniem funkcjonalnymi, gospodarczymi i społeczno historycznymi.

Istnieje zatem konieczność oceny zaprogramowanego rozwiązania w celu weryfikacji trafności przyjętych założeń. Wskazane jest dokonanie pogłębionej analizy mechanizmu przyjętego podejścia zintegrowanego, w tym przyjętych założeń, sposobu wdrażania i oczekiwanych efektów. Wyniki badania mogą ponadto zasilić sprawozdanie w 2017 roku (zgodnie z art. 111 Rozporządzenia ogólnego).

Kryteria badania

Trafność

Skuteczność

Komplementarność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy zaproponowane rozwiązania dotyczące zintegrowanego podejścia do rozwoju są trafne, tzn. adekwatnie zostały dopasowane do rodzajów interwencji?
- Czy i w jakim stopniu zaproponowane rozwiązania są skuteczne, tzn. pozwolą osiągnąć założone cele Programu w ramach Osi, w których wdrażane jest zintegrowane podejście?
- Jaki jest stan realizacji interwencji w ramach podejścia zintegrowanego w RPO WSL? Czy założone cele zostaną osiągnięte w zaplanowanym czasie? Jaka jest skuteczność wydatkowania alokacji przeznaczonej na realizację instrumentów ZIT/RIT?
- Jakie identyfikuje się problemy w początkowej fazie wdrażania zaprojektowanego podejścia?
- Jak można wskazać rozwiązania systemowe niwelujące zidentyfikowane problemy we wdrażaniu zintegrowanego podejścia do rozwoju (w pod kątem ewentualnej realokacji środków)?
- Jak ocenia się zintegrowanie pierwszych realizowanych/ planowanych projektów w ramach instrumentów ZIT oraz RIT, czy jednostki samorządu terytorialnego realizują/ planują komplementarne przedsięwzięcia łączące wsparcie z kilku Osi Priorytetowych RPO WSL 2014-2020, w tym interwencję dwóch funduszy tj. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego?
- Czy występuje komplementarność między działaniami realizowanymi oraz planowanymi w ramach podejścia zintegrowanego a pozostałymi działaniami Programu?
- Czy realizacja projektów w ramach zintegrowanego podejścia terytorialnego sprzyja/ będzie sprzyjała realizacji projektów charakteryzujących się większą wartością dodaną, a tym samym przyczyniała się do wyższej skuteczności realizacji celów oraz zakładanych rezultatów Programu niż to ma miejsce w przypadku projektów realizowanych w innej formule?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanych Priorytetów inwestycyjnych. Odtworzenie logiki interwencji powinno pokazywać schemat logiczny wsparcia z uwzględnieniem relacji pomiędzy realizowanymi działaniami, a oczekiwanymi efektami oraz przyjęte założenia i warunki wdrażania Programu.

Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Odtworzona logika powinna uwzględniać perspektywę możliwie szerokiego grona osób, związanych z programowaniem, wdrażaniem i oceną wspartych projektów.

Po fazie koncepcyjnej badania, przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji, z wykorzystaniem m.in. następujących technik badawczych:

- analizy danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiadów z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących,
- wywiadów z beneficjentami Programu.

W ramach przeprowadzanej analizy wzięte pod uwagę zostaną również doświadczenia z wdrażania Programów Rozwoju Subregionów w ramach RPO WSL 2007-2013.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów,
- dokumenty strategiczne i programowe (w tym Strategie ZIT/RIT dla poszczególnych subregionów) – ogólnodostępne,
- porozumienia w sprawie powierzenia zadań z zakresu realizacji Instrumentu Regionalne Inwestycje Terytorialne w ramach RPO WSL 2014-2020 oraz inne dokumenty regulujące współpracę w tym obszarze,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I – III kwartał 2017 r.

Szacowany koszt badania

90 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

27. Ewaluacja osiągnięcia celów Programu wraz z oceną stanu realizacji projektów w ramach ścieżki pozakonkursowej oraz dużych projektów

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p><u>W zakresie stopnia osiągnięcia celów:</u></p> <p>Badanie obejmować będzie wszystkie osie Priorytetowe.</p> <p><u>W zakresie projektów ścieżki pozakonkursowej i dużych projektów:</u></p> <p>Badanie obejmować będzie osie Priorytetowe, w ramach których w 2017 r. uwzględniona będzie ścieżka pozakonkursowa i/lub duże projekty.</p> <p>FUNDUSZ: EFRR i EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
<p>Celem badania jest weryfikacja dotychczasowego postępu w realizacji celów pośrednich Programu poprzez pryzmat osiągniętych wartości wskaźników, na potrzeby przeprowadzenia oceny wykonania Programu.</p> <p>W ramach badania zidentyfikowane zostaną zagrożenia w osiągnięciu założonych celów pośrednich i końcowych RPO WSL a następnie wskazane możliwe mechanizmy zaradcze służące podniesieniu możliwości osiągnięcia poszczególnych celów Programu.</p> <p>Ponadto dokonana zostanie ocena stanu przygotowania lub realizacji projektów ścieżki pozakonkursowej i dużych projektów w ramach RPO WSL, w celu analizy stopnia ich wkładu w osiągnięcie celów Programu.</p> <p>W ramach badania zostanie dokonana identyfikacja problemów związanych z przygotowaniem/wdrażaniem ocenianych projektów oraz oceniona zostanie możliwość realizacji przez wskazane inwestycje wskaźników założonych w dokumentacji projektowej.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Konieczność weryfikacji stopnia osiągnięcia celów RPO WSL, w tym wartości założonych wskaźników, na potrzeby identyfikacji rozwiązań służących osiągnięciu założonych wskaźników Programu oraz sposobów ich wdrożenia.</p> <p>Projekty duże oraz wybrane w trybie pozakonkursowym mają strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju regionu i jednocześnie są niezwykle ważne dla osiągnięcia założonych celów i wskaźników RPO WSL. Występuje zatem konieczność weryfikacji stanu ich przygotowania bądź realizacji i zidentyfikowania ewentualnych problemów mających wpływ na opóźnienie wykonania inwestycji, w celu zaproponowania stosownych działań naprawczych i w konsekwencji usprawnienia wdrażania Programu.</p>	
Kryteria badania	
Skuteczność	

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy dotychczasowe udzielone wsparcie było skuteczne, tzn. czy i w jakim stopniu przyczyniło się do osiągnięcia założonych celów, w tym wskaźników RPO WSL na lata 2014-2020 oraz założeń sformułowanych na potrzeby systemu ram wykonania?
- Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji założonych celów a jakie bariery utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów?
- W jakim stopniu możliwe jest osiągnięcie poszczególnych celów pośrednich oraz końcowych Programu?
- Jaka jest skuteczność wydatkowania alokacji w ramach poszczególnych Osi Priorytetowych - pod kątem ewentualnej realokacji środków?
- Jakie inne (poza realokacją środków) zmiany i działania naprawcze należy wprowadzić w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 aby osiągnąć założone cele RPO WSL na lata 2014-2020 oraz założenia sformułowane na potrzeby systemu ram wykonania?
- Czy i w jakim stopniu wybrane do realizacji projekty są skuteczne, tzn. pozwolą osiągnąć założone cele Programu w ramach Osi, w których są wdrażane?
- Jaki jest stan przygotowania/ realizacji poszczególnych ocenianych interwencji? Czy założone cele, w tym wartości docelowe wskaźników każdego z projektów zostaną osiągnięte w zaplanowanym czasie i w jakim stopniu przyczynią się do spełnienia ram wykonania?
- Czy i w jakim stopniu ścieżka pozakonkursowa przyczyni się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze Bytomia, objętego wsparciem w ramach obszarów strategicznej interwencji?
- Jakie identyfikuje się problemy na etapie przygotowania/ wdrażania każdego z projektów?
- Jakie można wskazać rozwiązania niwelujące zidentyfikowane problemy w przygotowaniu/ wdrażaniu poszczególnych ocenianych projektów?
- Jakie można wskazać rozwiązania systemowe pozwalające niwelować problemy w przygotowaniu i wdrażaniu projektów dużych oraz wybieranych w ścieżce pozakonkursowej? (w ramach odpowiedzi na niniejsze pytanie należy uwzględnić również doświadczenia z wdrażania ścieżki pozakonkursowej w ramach RPO WSL 2007-2013 oraz komponentu regionalnego PO KL 2007-2013)

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W odniesieniu do oceny realizacji celów badanie będzie opierało się na analizie danych wtórnych w szczególności pochodzących z systemu monitorowania oraz wywołanych danych jakościowych. Ponadto ministerstwo właściwe ds. rozwoju planuje przygotować minimum metodologiczne dla badania oceniającego mid-term postęp rzeczowy RPO, i przedmiotowe zalecenia mogą zostać wykorzystane również w przypadku niniejszego badania, jeżeli zostaną odpowiednio wcześniej opublikowane.

Ponadto ocenione zostanie w jakim stopniu wybrane duże oraz pozakonkursowe projekty mogą przyczynić się do realizacji celów poszczególnych PI. Projekty zostaną poddane szczegółowej analizie uwzględniającej ocenę stopnia zaawansowania inwestycji i realnej szansy na wykonanie projektu oraz osiągnięcie założonych wskaźników w zaplanowanym czasie. Na podstawie dokonanej analizy zaproponowane zostaną rozwiązania usprawniające wdrażanie poszczególnych projektów i podnoszące szanse na osiągnięcie w ramach Programu wskaźników zaplanowanych w ocenianych inwestycjach.

<p>W ramach badanie zostaną zastosowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza danych zastanych, w tym dokumentów programowych RPO WSL na lata 2014-2020 oraz dokumentów związanych z przygotowaniem i realizacją projektów, • wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczącej, • wywiady z beneficjentami Programu, • analizy eksperckie.
<p>Zakres niezbędnych danych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ i IP: <ul style="list-style-type: none"> – dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014, – informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014, – dane kontaktowe beneficjentów,   • dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne, • dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL, • dane pozyskane od osób wdrażających i programujących RPO WSL 2014 – 2020 oraz osób posiadających doświadczenie w ocenie i nadzorowaniu wdrażania projektów ścieżki pozakonkursowej w ramach RPO WSL na lata 2007-2013 oraz komponentu regionalnego PO KL na lata 2007-2013, • wiedza ekspercka z badanych obszarów.
<p>Organizacja badania</p>
<p>Ramy czasowe realizacji badania</p>
<p>I – III kwartał 2017 r.</p>
<p>Szacowany koszt badania</p>
<p>115 000,00 zł</p>
<p>Podmiot odpowiedzialny za realizację badania</p>
<p>Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL</p>
<p>Ewentualne komentarze</p>
<p>Ministerstwo właściwe ds. rozwoju planuje przygotować zalecenia do metodologii badania Ewaluacja mid-term dot. postępu rzeczowego RPO WSL dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania. Przedmiotowa metodologia, jeżeli zostanie odpowiednio wcześniej opublikowana, zostanie również wykorzystana do zaprojektowania niniejszego badania.</p>

28. Ewaluacja systemu informacji i promocji oraz działań informacyjno-promocyjnych w ramach RPO WSL 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działania) oraz fundusz	
Badanie będzie obejmować wszystkie osie Priorytetowe.	
FUNDUSZ: EFRR, EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowe
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania będzie ocena zaprojektowanego w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 systemu informacji i promocji. Ewaluacji zostaną poddane działania informacyjno – promocyjne podjęte od początku wdrażania Programu oraz realizacja Strategii Komunikacji, celem wypracowania rekomendacji zwiększających efektywność i skuteczność tych działań. W ramach badania analizie zostaną poddane stosowane narzędzia komunikacyjne oraz dokumenty programowe dotyczące promocji. Badanie pozwoli również na sprawdzenie możliwości osiągnięcia założonych celów działań informacyjno-promocyjnych. Ponadto, przedmiotem badania będzie przepływ informacji pomiędzy IZ a beneficjentami w celu identyfikacji potrzeb informacyjnych wśród poszczególnych grup docelowych.	
Uzasadnienie badania	
Korzystanie z unijnego wsparcia wiąże się z obowiązkiem prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych. Istnieje zatem konieczność weryfikacji trafności przyjętych założeń w ramach badanego systemu, warunkujących efektywne wdrażanie RPO WSL i skuteczną promocję funduszy strukturalnych UE.	
Kryteria badania	
Trafność Skuteczność Komplementarność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy poszczególne narzędzia zostały wykorzystane zgodnie z założeniami? Czy dotarto do założonych grup docelowych? • Czy istniejący system informacji i promocji oraz stosowane narzędzia przyczyniają się do realizacji założonych celów? • Czy zastosowane działania z zakresu informacji i promocji odpowiadają potrzebom potencjalnych beneficjentów i beneficjentów? • Czy prowadzone działania wpływają na poprawną aplikację o wsparcie oraz prawidłową realizację projektu? • Czy informacja o funduszach UE, w tym RPO WSL na lata 2014-2020 została rozpowszechniona wśród mieszkańców województwa? • Jak odbiorcy działań oceniają zastosowane narzędzia/działania? • Czy działania w zakresie informacji i promocji charakteryzują się spójnością przekazu oraz komplementarnością komunikatów i narzędzi? 	

- Czy działania w zakresie informacji i promocji są zgodne z zasadami polityk horyzontalnych (w tym pozwalają na równy dostęp do informacji dla osób niepełnosprawnych, charakteryzują się dbałością o środowisko naturalne oraz współpracą z partnerami społeczno-gospodarczymi)?
- Jakie elementy systemu oraz działania informacyjno-promocyjne należy zmodyfikować aby podnieść ich trafność i skuteczność?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W badaniu w pierwszej kolejności zostaną przeanalizowane dokumenty programowe oraz dokumenty określające ramy prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. Ewaluatorzy ocenią narzędzia wykorzystywane w ramach działań informacyjnych i promocyjnych oraz kanały dotarcia do poszczególnych grup docelowych. Ponadto dokonana zostanie ocena stosowanych narzędzi przez ekspertów z zakresu promocji. Analiza ekspercka zostanie uzupełniona perspektywą potencjalnych beneficjentów i beneficjentów, co pozwoli na ocenę trafności i użyteczności prowadzonych działań. W badaniu zostaną również wykorzystane opinie, stan wiedzy RPO WSL na lata 2014-2020 oraz mieszkańców województwa śląskiego.

W ramach badania zostaną zastosowane:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów dotyczących obowiązków informacyjnych i komunikacyjnych w ramach RPO, dokumentów programowych dotyczących RPO WSL na lata 2014-2020, raportów z przeprowadzonych dotychczas badań ewaluacyjnych z zakresu działań informacyjno-promocyjnych,
- analiza narzędzi wykorzystywanych do komunikacji,
- wywiady z osobami odpowiedzialnymi za zarządzanie i prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych,
- wywiady kwestionariuszowe potencjalnych beneficjentów/ beneficjentów Programu,
- wywiady/ankiety z mieszkańcami województwa śląskiego,
- wywiady z ekspertami zewnętrznymi z zakresu promocji.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane kontaktowe beneficjentów/potencjalnych beneficjentów (nieskutecznych wnioskodawców),
  - dane dotyczące przeprowadzonych działań informacyjno-promocyjnych, w tym dokumenty sprawozdawcze,
  - ankiety ewaluacyjne po przeprowadzonych szkoleniach/konferencjach/spotkaniach informacyjnych/warsztatach,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- dane pozyskane od beneficjentów/potencjalnych beneficjentów, mieszkańców województwa śląskiego oraz osób odpowiedzialnych za zarządzanie i prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II -III kwartał 2017 r.

Szacowany koszt badania

80 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
Badanie dotyczące systemu informacji i promocji oraz działań informacyjno-promocyjnych będzie realizowane dwukrotnie: w latach 2017 oraz 2021..

29. Ewaluacja dotycząca udziału sektora przedsiębiorstw w realizacji RPO WSL 2014-2020

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś Priorytetowa I NOWOCZESNA GOSPODARKA</p> <p>PI 1b promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu</p> <p>Oś Priorytetowa III KONKURENCYJNOŚĆ MŚP</p> <p>PI 3a promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości</p> <p>PI 3b opracowywanie i wdrażania nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia</p> <p>PI 3c wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług</p> <p>Oś Priorytetowa IV EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA</p> <p>PI 4b promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach</p> <p>PI 4g promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe</p> <p>Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY</p> <p>PI 8i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalny inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</p> <p>PI 8iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY</p> <p>PI 8iv równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę</p> <p>PI 8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>PI 8vi aktywne i zdrowe starzenie się</p> <p>Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE</p>

PI 9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie

PI 9iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym

PI 9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia

Oś X Priorytetowa REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA

PI 9a inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych

PI 9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich

Oś XI Priorytetowa WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO

PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia

PI 10iv lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu zrealizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami

PI 10iii wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji

FUNDUSZ: EFRR I EFS

Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going

Cel badania

Celem badania jest ocena możliwości oraz przewidywanego stopnia zaangażowania sektora przedsiębiorstw w realizację celów RPO WSL na lata 2014-2020.

Badanie będzie również służyć identyfikacji barier ograniczających aktywność przedsiębiorstw w wykorzystywaniu środków Programu, przyczyniających się do ewentualnego przygotowania słabej jakości projektów i/lub ewentualnych problemów w trakcie ich realizacji, w celu dostosowania zakresu i formy wsparcia do potrzeb tej grupy beneficjentów i odbiorców ostatecznych udzielanej pomocy oraz zapewnienia osiągnięcia zakładanych w Programie celów i wartości wskaźników.

Uzasadnienie badania

Wsparcie przeznaczone dla sektora przedsiębiorstw oferowane jest w szerokim zakresie i w wielu Priorytetach inwestycyjnych Programu. Przedsiębiorcy mogą korzystać z pomocy zarówno jako beneficjenci jak i odbiorcy ostateczni wsparcia. Od udziału i zaangażowania tego sektora w realizację

Programu w dużej mierze zależy sukces i powodzenie osiągnięcia celów RPO WSL. Konieczna staje się zatem weryfikacja przyjętych rozwiązań wdrażania Programu, pod kątem możliwości zaangażowania przedsiębiorstw w jego realizację, celem zwiększenia aktywności tej grupy beneficjentów i odbiorców ostatecznych, poprawienia jakości przygotowywanych i realizowanych przez nich projektów a także formy skierowanego do nich wsparcia dla optymalizacji wykorzystania środków unijnych. Badanie uzasadnia również potrzeba weryfikacji kryteriów wyboru projektów dla sektora przedsiębiorstw pod kątem wspierania inwestycji pożądaných dla osiągnięcia celów Programu i tym samym ograniczenia wsparcia dla projektów niewpisujących się w logikę Programu. Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.

Kryteria badania

Trafność

Przewidywana skuteczność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy zaprogramowane w ramach RPO WSL wsparcie kierowane do przedsiębiorców jest trafne, tzn. czy proponowane formy wsparcia odpowiadają rzeczywistym potrzebom sektora przedsiębiorstw (zarówno jako beneficjentom jak i odbiorcom ostatecznym oferowanego wsparcia)?
- Jak ocenia się zdolność absorpcyjną przedsiębiorców pod kątem realizacji kierowanego do nich wsparcia w ramach Programu? Analiza powinna obejmować w szczególności możliwości odbiorców ostatecznych instrumentów finansowych.
- Czy przewidywany stopień zaangażowania sektora przedsiębiorstw (jako beneficjentów oraz odbiorców ostatecznych wsparcia) w realizację celów i postępu rzeczowego Programu zapewni jego skuteczne wdrożenie, tzn. osiągnięte zostaną założone cele oraz wartości wskaźników RPO WSL?
- Czy kryteria wyboru projektów kierowanych do sektora przedsiębiorstw zapewniają wybór pożądaných inwestycji, tj. wpisujących się w cele i logikę Programu?
- Jakie identyfikuje się bariery w aplikowaniu i wykorzystywaniu wsparcia oferowanego przedsiębiorcom w ramach RPO WSL (w tym m.in. dostosowanie zakresu i formy wsparcia, barier formalnych na etapie oceny, wyboru i realizacji projektów oraz barier organizacyjnych beneficjentów i odbiorców wsparcia)?
- Jak oceniana jest jakość dokumentacji projektowej przygotowywanej przez przedsiębiorców w ramach poszczególnych działań do nich kierowanych?
- Jak oceniana jest realizacja projektów przez przedsiębiorców?
- Jakie, odmienne od RPO WSL, rozwiązania na etapie programowania i wdrażania wsparcia przedsiębiorców zastosowano w pozostałych programach regionalnych, które warto byłoby wdrożyć w województwie śląskim?
- Jakie można wskazać rozwiązania na poziomie zarządzania i wdrażania Programu podnoszące trafność jego zapisów w odniesieniu do potrzeb sektora przedsiębiorstw, pozwalające zwiększyć aktywność, możliwości absorpcyjne przedsiębiorców, jakość przygotowywanych i realizowanych projektów, a poprzez wszystkie te elementy udział przedmiotowego sektora w realizacji celów i zakładanych wartości wskaźników RPO WSL?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanych Priorytetów inwestycyjnych. Odtworzenie

logiki interwencji powinno pokazywać schemat logiczny wsparcia z uwzględnieniem relacji pomiędzy realizowanymi działaniami, a oczekiwanymi efektami oraz przyjęte założenia i warunki wdrażania Programu.

Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Odtworzona logika powinna uwzględniać perspektywę możliwie szerokiego grona osób, związanych z programowaniem, wdrażaniem i oceną wspartych projektów.

Po fazie koncepcyjnej badania, przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji pod kątem trafności z potrzebami i możliwościami przedsiębiorców oraz prawdopodobieństwa osiągnięcia założonych celów Programu, z wykorzystaniem m.in. następujących technik badawczych:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, dokumentów programowych RPO WSL na lata 2014-2020, dokumentacja konkursowa, dokumentacja projektowa,
- wywiady z pracownikami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących,
- wywiady/ankiety z beneficjentami Programu/ ostatecznymi odbiorcami wsparcia,
- wywiady/ankiety z przedsiębiorcami nieubiegającymi się o wsparcie oraz z nieskutecznymi beneficjentami Programu,
- wywiady z przedstawicielami instytucji działających na rzecz wsparcia przedsiębiorstw,
- wywiady z ekspertami z zakresu wsparcia udzielanego przedsiębiorcom.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ i IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/ centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów/ostatecznych odbiorców wsparcia,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów i nieskutecznych beneficjentów, ostatecznych odbiorców wsparcia, przedsiębiorców nieubiegających się o wsparcie oraz osób wdrażających i programujących RPO WSL,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I-II kwartał 2019 r.

Szacowany koszt badania

115 000,00 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

30. Ewaluacja dotycząca udziału podmiotów III sektora w realizacji RPO WSL 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa I NOWOCZESNA GOSPODARKA Oś Priorytetowa II CYFROWE ŚLĄSKIE Oś Priorytetowa III KONKURENCYJNOŚĆ MŚP Oś Priorytetowa IV EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA Oś Priorytetowa V OCHRONA ŚRODOWISKA I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY Oś Priorytetowa VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY Oś Priorytetowa IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE Oś Priorytetowa XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO Oś Priorytetowa XII INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA</p> <p>FUNDUSZ: EFRR, EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowe
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
<p>Przedmiotem badania będzie ocena możliwości i stopnia zaangażowania podmiotów III sektora (w tym organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej) w realizację celów RPO na lata 2014-2020. W ramach badania zidentyfikowane zostaną rozwiązania sprzyjające realizacji projektów przez podmioty III sektora oraz bariery ograniczające aktywność ww. podmiotów w wykorzystywaniu środków Programu, w tym dostosowanie zakresu i formy wsparcia do ich potrzeb, barier formalnych na etapie oceny, wyboru i realizacji projektów oraz barier organizacyjnych podmiotów III sektora. Analizie zostaną poddane projekty realizowane przez podmioty III sektora w celu sprawdzenia ewentualnej ich specyfiki. Zidentyfikowane zostaną również przyczyny ewentualnego przygotowania słabej jakości projektów przez podmioty III sektora i/lub ewentualne problemy w trakcie ich realizacji. W wyniku analizy wypracowane zostaną mechanizmy i dobre praktyki służące zwiększeniu dostępności środków RPO WSL dla podmiotów objętych badaniem oraz podniesieniu jakości realizowanych przez te podmioty projektów.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>Z doświadczeń poprzedniej perspektywy finansowej wynika, że udział podmiotów III sektora w absorpcji środków unijnych napotyka na duże ograniczenia. Istnieje zatem konieczność weryfikacji przyjętych rozwiązań wdrażania RPO WSL, pod kątem możliwości dostosowania ich do potrzeb podmiotów III sektora, celem zwiększenia ich udziału w realizacji celów Programu, a także podniesienia jakości realizowanych przez te podmioty projektów.</p> <p>Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.</p>	
Kryteria badania	
<p>Trafność Przewidywana skuteczność</p>	

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, gdzie został przewidziany udział podmiotów III sektora, odpowiada ich potrzebom?
- Jak ocenia się zdolność absorpcyjną podmiotów III sektora pod kątem realizacji kierowego do nich wsparcia w ramach Programu? Jakie jest dotychczasowe zainteresowanie realizacją projektów przez podmioty III sektora, w tym również w roli partnera? Czy udział podmiotów III sektora w realizacji projektów w ramach RPO WSL jest wystarczający, w tym w przypadku tych PI odnośnie których określono wskaźniki dotyczące zaangażowania podmiotów III sektora należy oszacować możliwość osiągnięcia zakładanych wartości docelowych?
- Czy zastosowano rozwiązania sprzyjające aplikowaniu i realizacji projektów przez podmioty III sektora? Jak należy je ocenić?
- Jakie bariery utrudniają realizację projektów/udział w realizacji projektów podmiotom III sektora?
- Jak oceniana jest jakość dokumentacji projektowej przygotowywanej przez podmioty III sektora w ramach poszczególnych działań do nich kierowanych?
- Jak oceniana jest realizacja projektów przez podmioty III sektora?
- Jakie, odmienne od RPO WSL, rozwiązania na etapie programowania i wdrażania wsparcia podmiotów III sektora zastosowano w pozostałych programach regionalnych, które warto byłoby wdrożyć w województwie śląskim?
- Jakie można wskazać rozwiązania na poziomie zarządzania i wdrażania Programu podnoszące trafność jego zapisów w odniesieniu do potrzeb podmiotów III sektora, pozwalające zwiększyć aktywność, możliwości absorpcyjne tych podmiotów, jakość przygotowywanych i realizowanych projektów, a poprzez wszystkie te elementy udział przedmiotowego sektora w realizacji celów i zakładanych wartości wskaźników RPO WSL?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W ramach badania zostanie wykonana analiza możliwości udziału podmiotów III sektora w ramach wsparcia z RPO WSL na lata 2014-2020. Wskazane zostaną obszary, w których zaangażowanie podmiotów III sektora jest szczególnie pożądane z punktu widzenia realizacji celów Programu. Ta część badania odbywać się będzie na postawie analizy danych zastanych oraz wywiadów jakościowych. Ten element zostanie zestawiony z perspektywą podmiotów III sektora – potencjałem organizacyjnym i finansowym, ich potrzebami, możliwościami i ograniczeniami.

W ramach ewaluacji zostanie wykorzystana:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, dokumentów programowych RPO WSL na lata 2014-2020, dokumentacja konkursowa, dokumentacja projektowa,
- wywiady z pracownikami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących,
- wywiady/ankiety z przedstawicielami III sektora (wnioskującymi o wsparcie, nieaplikującymi o wsparcie w ramach RPO WSL 2014-2020).

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014/centralnego systemu teleinformatycznego,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów/ostatecznych odbiorców wsparcia,
- dane kontaktowe podmiotów III sektora,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,

- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,
- dane pozyskane od beneficjentów/ostatecznych odbiorców wsparcia oraz osób wdrażających i programujących RPO WSL oraz od przedstawicieli III sektora nieobjętych wsparciem.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania
--

I-II kwartał 2019 r.

Szacowany koszt badania
----

80 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

--

31. Ewaluacja stanu wdrażania instrumentów finansowych

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>OŚ Priorytetowa III KONKURENCYJNOŚĆ MŚP PI 3c wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług</p> <p>OŚ Priorytetowa IV EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA PI 4b promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach</p> <p>OŚ Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY PI 8iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>OŚ Priorytetowa X REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA ZDROWOTNA I SPOŁECZNA PI 9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich</p> <p>FUNDUSZ: EFRR i EFS</p> <p>Zakres badania zostanie zweryfikowany w oparciu o aktualne zapisy dot. zastosowania IF w Programie w momencie przygotowania szczegółowego opisu przedmiotu badania.</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa/ wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
<p>Celem głównym badania będzie ocena przewidywanej skuteczności wdrażania instrumentów finansowych w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.</p> <p>Badanie posłuży również identyfikacji problemów we wdrażaniu instrumentów finansowych w ramach Programu oraz wypracowaniu mechanizmów niwelujących występujące problemy.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>W obecnym okresie programowania w ramach RPO WSL założono większe wsparcie na instrumenty finansowe w porównaniu do okresu budżetowego na lata 2007-2013. Zastosowanie instrumentów finansowych w danym obszarze warunkowane jest dokonaniem analizą ax ante rynku i wskazaniem występujących na nim niedoskonałości oraz nieoptymalnego poziomu inwestycji. Zastosowanie instrumentów finansowych ma na celu wsparcie inwestycji uznanych jako finansowo wykonalne ale nieotrzymujące wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych.</p> <p>Zachodzi zatem konieczność oceny zaprogramowanego wsparcia za pomocą instrumentów finansowych w ramach RPO WSL oraz wdrożenia ewentualnych zmian, warunkujących skuteczniejszą i bardziej efektywną realizację Programu. Analiza będzie przeprowadzona z</p>	

uwzględnieniem celów i specyfiki wsparcia obszarów, w ramach których wdrażane będą instrumenty finansowe.

Kryteria badania

Trafność

Przewidywana skuteczność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy zaproponowane rozwiązania dotyczące struktury zarządzania instrumentami finansowymi w ramach RPO WSL są trafne, tzn. adekwatnie zostały dopasowane do wdrażanych interwencji?
- Jak ocenia się działalność podmiotów wdrażających instrumenty finansowe?
- Jaki jest stan realizacji interwencji w ramach instrumentów finansowych w RPO WSL? Czy założone cele i wartości wskaźników zostaną osiągnięte w zaplanowanym czasie?
- Jakie identyfikuje się problemy/ potencjalne problemy we wdrażaniu instrumentów finansowych?
- Jakie można wskazać rozwiązania systemowe niwelujące zidentyfikowane i przewidywane problemy we wdrażaniu instrumentów finansowych?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanych Priorytetów inwestycyjnych. Odtworzenie logiki interwencji powinno pokazywać schemat logiczny wsparcia z uwzględnieniem relacji pomiędzy realizowanymi działaniami, a oczekiwanymi efektami oraz przyjęte założenia i warunki wdrażania Programu.

Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Odtworzona logika powinna uwzględniać perspektywę możliwie szerokiego grona osób, związanych z programowaniem, wdrażaniem i oceną wspartych projektów.

Po fazie koncepcyjnej badania, przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji pod kątem osiągnięcia założonych celów, z wykorzystaniem m.in. następujących technik badawczych:

- analizy danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiadów z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej,
- wywiadów/ ankiet z beneficjentami Programu/ ostatecznymi odbiorcami wsparcia,
- wywiadów z ekspertami zarówno z zakresu instrumentów finansowych jak i obszarów, w ramach których są one w Programie wdrażane.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ:
  - dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014,
  - informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014,
  - dane kontaktowe beneficjentów/ostatecznych odbiorców wsparcia,
- dane dotyczące ostatecznych odbiorców wsparcia i przyznanego im wsparcia,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej,

<ul style="list-style-type: none"> • dane pozyskane od beneficjentów, ostatecznych odbiorców wsparcia i osób wdrażających i programujących RPO WSL, • wiedza ekspercka z badanego obszaru.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II - III kwartał 2021 r.
Szacowany koszt badania
100 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
Badanie dotyczące wdrażania instrumentów finansowych będzie realizowane dwukrotnie w latach: 2019 oraz 2022.

32. Ewaluacja ex ante regionalnego programu operacyjnego dla województwa śląskiego 2021+

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Regionalny Program Operacyjny na lata 2021+	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu/procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex ante
Cel badania	
Celem badania jest ocena regionalnego programu operacyjnego dla województwa śląskiego 2021+, w tym przyjętej logiki interwencji – sprawdzenia diagnozy oraz uzasadnienia społeczno-ekonomicznego interwencji, dokonanie analizy czy planowane wsparcie przyczyni się do osiągnięcia założonych celów i zakładanych wartości wskaźników. Ponadto zostanie oceniony planowany system realizacji programu.	
Uzasadnienie badania	
Ewaluacja ex ante będzie zapewne warunkiem koniecznym do przyjęcia programu operacyjnego obejmującego kolejną perspektywę finansową.	
Kryteria badania	
Trafność	Przewidywana skuteczność
Przewidywana efektywność	
Przewidywana trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
Przewidywane jest, że KJE przygotowuje stosowne zalecenia.	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
Zgodnie z zaleceniami KJE	
Zakres niezbędnych danych	
Zgodnie z zaleceniami KJE	
Organizacja badania	
Ramy czasowe realizacji badania	
IV kwartał 2020 r. - IV kwartał 2021 r.	
Szacowany koszt badania	
200 000 zł	
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania	
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL	
Ewentualne komentarze	

33. Ewaluacja ex post działań informacyjnych i promocyjnych podejmowanych w ramach RPO WSL 2014-2020.

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/działania) oraz fundusz	
Badanie będzie obejmować wszystkie osie Priorytetowe.	
FUNDUSZ: EFRR, EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Głównym celem badania będzie podsumowanie efektów funkcjonowania systemu informacji i promocji w ramach RPO WSL 2014-2020. Analizie zostaną poddane sposoby komunikowania się (kanały) oraz narzędzia wykorzystywane w ramach działań informacyjno-szkoleniowych.	
Uzasadnienie badania	
Korzystanie z unijnego wsparcia wiąże się z obowiązkiem prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych. Istnieje zatem konieczność oceny efektów zrealizowanych działań w przedmiotowym zakresie.	
Kryteria badania	
Skuteczność Użyteczność Efektywność Komplementarność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • W jakim stopniu osiągnięto założone cele? Czy dotarto do wszystkich zakładanych grup odbiorców? • Czy działania informacyjne i promocyjne pozwoliły na dostarczenie beneficjentom/potencjalnym beneficjentom informacji potrzebnych do aplikowania o wsparcie oraz do prawidłowej realizacji projektów na różnych etapach? Jak poszczególne działania/narzędzia ocenione zostały przez odbiorców, do których były skierowane? • Czy rola i efekty wynikające z wykorzystania funduszy UE, w tym środków RPO WSL na lata 2014-2020 zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców województwa? • Czy działania w zakresie informacji i promocji charakteryzowały się spójnością przekazu oraz komplementarnością komunikatów i narzędzi? • Czy działania informacyjno-promocyjne były efektywne? • Czy działania w zakresie informacji i promocji były zgodne z zasadami polityk horyzontalnych (w tym pozwalały na równy dostęp do informacji dla osób niepełnosprawnych, charakteryzowały się dbałością o środowisko naturalne oraz współpracą z partnerami społeczno-gospodarczymi)? 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
W celu oceny i podsumowania działań informacyjnych i promocyjnych dokonane zostanie sprawdzenie stopnia osiągnięcia wskaźników/mierników wskazanych w dokumentach planistycznych/strategicznych dot. działań informacyjno-promocyjnych RPO WSL 2014-2020. Ponadto dokonana zostanie ocena	

stosowanych narzędzi przez ekspertów z zakresu promocji. W badaniu zostaną również wykorzystane opinie, stan wiedzy beneficjentów RPO WSL na lata 2014-2020.

W ramach badania zostaną zastosowane:

- analiza danych zastanych, w tym dokumentów dotyczących systemu informacji-promocji,
- analiza narzędzi wykorzystywanych do komunikacji,
- wywiady z osobami odpowiedzialnymi za zarządzanie i prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych,
- wywiady z ekspertami zewnętrznymi z zakresu promocji.

Zakres niezbędnych danych

- zakres danych w posiadaniu IZ/IP:
  - dane kontaktowe beneficjentów/potencjalnych beneficjentów (nieskutecznych wnioskodawców),
  - dane dotyczące przeprowadzonych działań informacyjno-promocyjnych, w tym dokumenty sprawozdawcze,
  - ankiety ewaluacyjne po przeprowadzonych szkoleniach/konferencjach/spotkaniach informacyjnych/warsztatach,
- dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne,
- dane pozyskane od beneficjentów/potencjalnych beneficjentów oraz osób odpowiedzialnych za zarządzanie i prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych,
- wiedza ekspercka z badanego obszaru.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III – IV kwartał 2022 r.

Szacowany koszt badania

80 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL

Ewentualne komentarze

Badanie dotyczące systemu informacji i promocji oraz działań informacyjno-promocyjnych będzie realizowane dwukrotnie: w latach 2017 oraz 2021.

34. Ewaluacja zastosowania instrumentów finansowych w ramach RPO WSL na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
<p>Oś Priorytetowa III KONKURENCYJNOŚĆ MŚP PI 3c wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług</p> <p>Oś Priorytetowa IV EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA PI 4b promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach</p> <p>Oś Priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY Priorytet inwestycyjny: 8iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>Oś Priorytetowa X REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA ZDROWOTNA I SPOŁECZNA PI 9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich</p> <p>FUNDUSZ: EFRR i EFS</p> <p>Zakres badania zostanie zweryfikowany w oparciu o aktualne zapisy dot. zastosowania IF w Programie w momencie przygotowania szczegółowego opisu przedmiotu badania.</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
<p>Celem głównym badania będzie ocena efektów (zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych) uzyskanych za pomocą wsparcia udzielanego z wykorzystaniem instrumentów finansowych w ramach RPO WSL 2014-2020, w tym stopnia osiągnięcia celów szczegółowych Priorytetów Inwestycyjnych, w ramach których przedmiotowe wsparcie było wdrażane oraz wartości wskaźników wskazanych w Programie.</p>	
Uzasadnienie badania	
<p>W obecnym okresie programowania w ramach RPO WSL założono większe wsparcie na instrumenty finansowe w porównaniu do perspektywy 2007-2013. Zastosowanie instrumentów finansowych w danym obszarze warunkowane jest dokonaniem analizą ax ante rynku i wskazaniem występujących na nim niedoskonałości oraz nieoptymalnego poziomu inwestycji. Zastosowanie instrumentów finansowych ma na celu wsparcie inwestycji uznanych jako finansowo wykonalne, ale nieotrzymujące wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych.</p> <p>Zachodzi zatem konieczność oceny skuteczności i efektywności udzielonego wsparcia przy zastosowaniu instrumentów finansowych i podsumowania zasadności zaprogramowanego wsparcia. Analiza będzie przeprowadzona z uwzględnieniem celów i specyfiki wsparcia obszarów, w ramach których wdrażane będą instrumenty finansowe.</p>	

Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.

Kryteria badania

Skuteczność

Użyteczność

Efektywność

Przewidywana trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Czy i w jakim stopniu zaproponowane wsparcie instrumentami finansowymi było skuteczne, tzn. przyczyniło się do osiągnięcia celów Programu w ramach Osi Priorytetowych, w których wdrażane były instrumenty finansowe oraz wartości wskaźników wskazanych w Programie?
- Czy zaproponowane rozwiązania dotyczące struktury zarządzania instrumentami finansowymi w ramach RPO WSL były skuteczne, tzn. przyczyniły się do wdrożenia zaprogramowanej interwencji i osiągnięcia założonych celów?
- Jak ocenia się działalność podmiotów wdrażające instrumenty finansowe?
- Jak oceniana jest użyteczność udzielonego wsparcia, rozumiana jako całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), w odniesieniu do wyzwań społeczno-ekonomicznych?
- Jak oceniana jest efektywność udzielonego wsparcia, rozumiana jako relacja między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji?
- Jaka jest przewidywana trwałość osiągniętych zmian?
- Jak ocenia się zastosowanie instrumentów finansowych we wskazanych działaniach w relacji z innymi instrumentami, np. dotacjami?
- Jakie zidentyfikowano problemy we wdrażaniu instrumentów finansowych?
- Jak można wskazać rozwiązania systemowe niwelujące zidentyfikowane problemy we wdrażaniu instrumentów finansowych?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie wykorzysta zarówno jakościowe jak i ilościowe techniki gromadzenia i analizy danych. Punktem wyjścia będzie analiza logiki wsparcia w ramach badanych Priorytetów Inwestycyjnych. Odtworzenie logiki interwencji powinno pokazywać schemat logiczny wsparcia z uwzględnieniem relacji pomiędzy realizowanymi działaniami, a oczekiwanymi efektami oraz przyjęte założenia i warunki wdrażania Programu.

Powyższa – koncepcyjna – faza badania powinna bazować zarówno na analizie danych zastanych, jak również na danych zebranych w drodze badań jakościowych.

Odtworzona logika powinna uwzględniać perspektywę możliwie szerokiego grona osób, związanych z programowaniem, wdrażaniem i oceną wspartych projektów.

Po fazie koncepcyjnej badania, przyjęta logika powinna być poddana weryfikacji pod kątem osiągania założonych celów, z wykorzystaniem m.in. następujących technik badawczych:

- analizy danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów,
- wywiadów z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej,
- wywiadów/ ankiet z beneficjentami Programu/ ostatecznymi odbiorcami wsparcia,

<ul style="list-style-type: none"> • wywiadów z ekspertami zarówno z zakresu instrumentów finansowych jak i obszarów w ramach których są one w Programie wdrażane.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ: <ul style="list-style-type: none"> – dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014, – informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014, – dane kontaktowe beneficjentów/ostatecznych odbiorców wsparcia,   • dane dotyczące ostatecznych odbiorców wsparcia i przyznanego im wsparcia, • dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne, • ogólnodostępne dane ze statystyki publicznej, • dane pozyskane od beneficjentów i osób wdrażających i programujących RPO WSL, • wiedza ekspercka z badanego obszaru.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III – IV kwartał 2022 r.
Szacowany koszt badania
100 000,00 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
Badanie dotyczące wdrażania instrumentów finansowych będzie realizowane dwukrotnie w latach 2019 oraz 2022.

35. Ewaluacja wewnętrznej i zewnętrznej komplementarności oraz rozwiązań zapewniających realizację komplementarnych przedsięwzięć w ramach RPO WSL 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie Osi Priorytetowych/Działań) oraz fundusz	
Badanie obejmie wszystkie Osie Priorytetowe RPO WSL oraz pozostałe programy operacyjne.	
FUNDUSZ: EFRR, EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Głównym celem badania jest analiza i ocena wewnętrznej i zewnętrznej komplementarności interwencji podejmowanych w ramach RPO WSL 2014-2020 a także zastosowanych w ramach zarządzania i wdrażania Programem rozwiązań i mechanizmów mających zapewniać komplementarność realizowanych przedsięwzięć Programu.	
Uzasadnienie badania	
<p>Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa:</p> <p>„Zapewnienie komplementarności interwencji podejmowanych w ramach różnych polityk i finansowanych z różnych źródeł jest jednym z czynników stanowiących o sukcesie w osiągnięciu celów rozwojowych kraju. (...) Pojawiający się dzięki komplementarności interwencji efekt synergii przyczynia się do szybszego i bardziej efektywnego uzyskania oczekiwanych rezultatów”.</p> <p>Dokonanie oceny i identyfikacji występujących efektów w tym zakresie, zgodnie z zapisami UP, będzie możliwe do wykazania w badaniu, czemu będzie służyła niniejsza ewaluacja.</p> <p>Zakłada się, że wyniki badania będą również użyteczne z punktu widzenia projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.</p>	
Kryteria badania	
Komplementarność Użyteczność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 charakteryzowało się wewnętrzną komplementarnością? • Czy przedsięwzięcia wspierane w ramach RPO WSL były komplementarne wobec przedsięwzięć finansowanych z innych środków krajowych i europejskich? • Czy przyjęte rozwiązania zaprojektowane w celu zapewnienia realizacji projektów komplementarnych były wystarczające do zapewnienia realizacji komplementarnych przedsięwzięć? • Jakie czynniki przyczyniły się do realizacji przedsięwzięć komplementarnych a jakie bariery utrudniły realizację przedmiotowych inwestycji? • Jakie dobre i złe praktyki w zakresie zapewnienia komplementarności wystąpiły w Programie? 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
W badaniu zostanie wykorzystane zarówno podejście jakościowe jak i ilościowe. Wykorzystane zostaną:	

<ul style="list-style-type: none"> • analiza danych zastanych, w tym dokumentów strategicznych, programowych, dokumentacji projektowej oraz danych związanych z realizacją projektów, • wywiady z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Pośredniczących, • wywiady kwestionariuszowe z beneficjentami/potencjalnymi beneficjentami Programu, • studia przypadków mające na celu wskazanie dobrych i złych praktyk w zakresie zapewnienia komplementarności interwencji.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • zakres danych w posiadaniu IZ/IP: <ul style="list-style-type: none"> – dane monitoringowe pochodzące z LSI 2014, – informacje/dane z projektów pochodzące z LSI 2014, – dane kontaktowe beneficjentów,   • dokumenty strategiczne i programowe – ogólnodostępne, • raporty z badań w analizowanym zakresie, • dane pozyskane od beneficjentów oraz osób odpowiedzialnych za zarządzanie i wdrażanie Programu, • wiedza ekspercka z badanego obszaru.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III-IV kwartał 2022 r.
Szacowany koszt badania
120 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
Jednostka Ewaluacyjna RPO WSL
Ewentualne komentarze
Ministerstwo właściwe ds. rozwoju wyda ewentualne zalecenia w zakresie uwzględnienia kwestii związanych z oceną komplementarności na poziomie PO.

V. Harmonogram badań

Lp.	Rok / kwartał Nazwa badania	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023				2024			
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1.	Ewaluacja ex post RPO WSL na lata 2007-2013.	x	x																																		
2.	Ewaluacja systemu wyboru projektów ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wyboru projektów.	x	x																																		
3.	Ewaluacja dotycząca wdrażania Zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.					x	x	x																													
4.	Ewaluacja osiągnięcia celów Programu wraz z oceną stanu realizacji projektów w ramach ścieżki pozakonkursowej oraz dużych projektów.					x	x	x																													
5.	Ewaluacja systemu informacji i promocji oraz działań Informacyjno-promocyjnych w ramach RPO WSL 2014-2020.						x	x																													
6.	Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.							x	x																												

Lp.	Rok / kwartał	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023				2024							
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV				
	Nazwa badania																																								
8.	Ewaluacja mid-term dot. postępu rzeczowego RPO WSL oraz wkładu Programu w realizację unijnej strategii EU 2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego											x	x																												
9.	Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS i wskaźnika rezultatu EFRR oraz oszacowanie wartości wskaźnika produktu w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.											x																													
10.	Ewaluacja stanu wdrażania Instrumentów Finansowych.																			x	x																				
11.	Ewaluacja dotycząca udziału sektora przedsiębiorstw w realizacji RPO WSL 2014-2020.											x	x																												
12.	Ewaluacja dotycząca udziału podmiotów III sektora w realizacji RPO WSL 2014-2020.											x	x																												
13.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej II Cyfrowe Śląskie.															x	x																								
14.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej III Wzmocnienie Konkurencyjności MŚP.																			x	x																				

Lp.	Rok / kwartał Nazwa badania	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023				2024			
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
15.	Ewaluacja ex post systemu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.															x	x																				
16.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy.																	x	x																		
17.	Ewaluacja założeń i realizacji zasad horyzontalnych w ramach RPO WSL 2014-2020.																			x	x																
18.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna.																			x	x																
19.	Ewaluacja wpływu RPO WSL na lata 2014-2020 w obszarze wsparcia usług społecznych i zdrowotnych oraz systemu ochrony zdrowia w województwie śląskim (w ramach Osi Priorytetowych IX i X).																	x	x																		
20.	Ewaluacja sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny Rynek Pracy.															x	x																				

Lp.	Rok / kwartał	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023				2024							
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV				
	Nazwa badania																																								
21.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów.																	x	x																						
22.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej I Nowoczesna Gospodarka.																					x	x																		
23.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowej VI Transport.																	x	x																						
24.	Ewaluacja wpływu RPO WSL na lata 2014-2020 na Rewitalizację społeczną, Infrastrukturalną i gospodarczą regionu (w ramach Osi Priorytetowych IX i X).																		x	x																					
25.	Ewaluacja dotycząca sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach Osi Priorytetowych XI Wzmocnienie Potencjału edukacyjnego oraz XII Infrastruktura edukacyjna.											x	x																												
26.	Ewaluacja ex ante Regionalnego Programu operacyjnego dla województwa śląskiego 2021+.																			x	x	x	x	x	x	x															

Lp.	Rok / kwartał	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023				2024							
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV				
	Nazwa badania																																								
27.	Ewaluacja skuteczności wybranych programów dotyczących diagnostyki i profilaktyki zdrowotnej.																					x	x																		
28.	Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, wskaźników rezultatu EFS i EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.																						x	x																	
29.	Ewaluacja ex post działań informacyjnych i promocyjnych podejmowanych w ramach RPO WSL 2014-2020.																										x	x													
30.	Ewaluacja wkładu Programu w realizację Unijnej strategii EU 2020 oraz wpływu na PKB i poziom bezrobocia w województwie śląskim.																						x	x	x																
31.	Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WSL.																						x	x	x	x															
32.	Ewaluacja zastosowania Instrumentów finansowych w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.																										x	x													
33.	Ewaluacja wewnętrznej i zewnętrznej komplementarności oraz rozwiązań zapewniających realizację komplementarnych przedsięwzięć w ramach RPO WSL 2014-2020.																										x	x													
34.	Ewaluacja dotycząca efektywności wsparcia projektów EFS w obszarze profilaktyki i diagnostyki zdrowotnej w ramach RPO WSL 2014-2020 .																													x	x										

Lp.	Rok / kwartał	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023				2024							
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV				
	Nazwa badania																																								
35.	Ewaluacja uzyskanych wartości wskaźników długoterminowego EFS oraz wskaźników rezultatu EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.																																								
36.	Ewaluacja uzyskanych wartości Wskaźników długoterminowego EFS oraz Wskaźników rezultatu EFS i EFRR oraz weryfikacja stopnia uzyskania wartości docelowych wskaźników rezultatu i rezultatu długoterminowego, dla których źródłem jest badanie ewaluacyjne																																								

Badania systemowe

Pozostałe badania wspomagające proces zarządzania i wdrażania programu